

ROMÂNIA ȘI PACEA

Regele țării, purtând cuvântul de pace și de înțelegere al Neamului românesc s'a oprit o zi în frumosul oraș al Genevei, spre a vizita, în casa sa, marele așezământ al Ligii Națiunilor. A fost acest gest regal un prețios omagiu pe care primul șef de stat îl aducea ideii născută în mîntea generoasă a unui Wilson și a unui Leon Bourgeois. Deasupra hotarelor strănte ale fiecărei patrii, se întrezăreau astfel hotarele doborîte ale unei umanități mai bune. Pentru noi, nu trebuie însă să trecem neobservată însemnătatea românească a acestui nou tribut pe care țara îl aduce păcii lumii. Impotriva tuturor glasurilor cari vor să facă din Societatea Națiunilor o sperietoare pentru viitorul nostru, noi mergem deschiși în calea ei, convingiți că dreptatea e însăși temelul acestui viitor. Cei cari cred a putea săpa șant adânc de despărțire între noul stat românesc și între Liga dela Geneva, zvrărlind în acest șant spinosoasă problema a minorităților, se înșeală. România, credincioasă semnăturii sale, și mai ales credincioasă liberalei sale doctrine politice, nu are nimic de ascuns. Păcatele altor națiuni nu vor fi repetate de noi. În înțelegere cinstită și în colaborare prietenească cu neamurile conlocuitoare, noi găsim cheia progresului, la care trebuie să conlucreze toate forțele vii ale statului. Această colaborare, are însă o condiție indispensabilă: respectul tuturor pentru autoritatea și drepturile acestui Stat. În cadrul acestei formule, care este și trebuie să rămână o formulă generoasă și înțelegătoare, iar nu o meschină și tiranică arenă de aspirare ca ieri, de pildă la Budapesta, între majorități și minorități se poate crea ceva mai mult chiar decât o simplă colaborare: se poate înfrupta convingerea adâncă că înfapturile istoriei au fost împlinite pentru fericirea tuturor...

Gestul regal a confirmat ceea ce toți simțeau de mult: Societatea Națiunilor nu poate fi un adversar al României Mari. Dimpotrivă. Atât în politica internă cât și în politica externă România are un singur gând, ordine și pace, înăuntrul că și în afara hotarelor sale. Noi nu putem pierde o clipă din ochi, pilda minunată a Franței, punct de echilibru, cromometru al ritmului normal și armonie al politicii mondiale. Ce mișcare mai frumoasă poate avea România cea nouă, decât aceea de a fi în răsăritul Europei, sentinelă credincioasă a aceleiași ordine sociale și-a aceleiași păci politice? Întru îndeplinirea acestei misiuni noi întindem mîna prietenească tuturor. Alianțe sau acorduri întemeiate pe un comun respect al păcii, ne

leagă de statele Micii Înțelegeri, de Polonia, și de marile puteri apusene. *Oare mîne, căna rînille se vor mai vindeca și urile se vor mai stînge, cadrul acestor înțelegeri nu se va putea lărghi? Iată o mare problemă a viitorului.*

Cu grijă privim în fiecare clipă ce e drăpt spre nelămuririul haos dela răsărit. O primejdie neîgădută întuneacă orizontul nostru. Și totuși, și împotriva vechilor tendințe imperialiste ale Moscovei, noi spunem dreptul și dorul nostru cinstit de pace. Dacă însă, nenorocul a vrei-o, în lupta noastră vom ști să ne apărăm cu vrednicie. Și atunci conclavul lumii, dela Geneva va fi alături de noi. Cu sprijinul uriașei sale forțe morale, lupta va deveni egală, oricât de numeroase ar fi ostile sovietelor. *Să nădăjduim că soldații noștri s'ar lupta atunci nu cu pumnul gol, ci cu arma cea mai puternică a tehnicii moderne.* Am avea dreptul atunci să ne îndoim de biruința zilei de mâine?

Oricare ar fi drumul nostru, el ținește felul suprem al păcii. O pace de înțelegere cu toți, diucolo de hotarele noastre, o pace de armonie și de colaborare în interiorul țării. *Naționalismul cel mai intranzigent poate și trebuie să se împace cu această concepție. Și cum naționalismul e unul din aspectele cele mai frumoase ale demnității omenești, eu vreau să-l înțelegat la noi căștita ceitală.* Jaures a spus, puțin internaționalism depărtă de patrie, mult internaționalism apropiat. Puțin patriotism depărtă de internaționalism; mult patriotism te readuce.

Nu a sosit încă ceasul când o asemenea formulă să însemne posibilitatea unei înfăpturiri apropiate. Ea însă rămâne un ideal măreț. Să luăm din ea ceea ce cuprinde un adevăr netăgăduit: conștiința că adevărata noțiune de patrie și de națiune, înseamnă mai mult un avânt generos, decât o egoistă îngrădire a naționalității.

Au trecut patru săptămâni dela vizita regală la Geneva. Politica europeană confundă și spinosoasă așteaptă încă o rază de lumină.

Să nu uităm că România nu i-a precepțit tributul său cinstit. Privind în față Societatea Națiunilor și formulele de mai multă dreptate ale prezentului și viitorului, noi am întors hotărît spatele unui trecut care nu a fost echitabil cu noi.

Drumii acesta e pentru noi o puternică garanție și sprijin. El ne cere însă și datorii. VINTILĂ PETALA Paris, Iunie 1924.

„PENTRU VOI...”

Mă cutremur când mă gândesc câte vorbe goale se spun și se scriu astăzi. Mai mult ca todeauna.

Și sunt o specie de oameni foarte vinoși pentru aceasta, cari parcă și-au pierdut cu desăvârșire orice simț și rătăcesc în vorbă întocmai ca o corabie fără de cârmă.

Verbe umflate, necugetate și totdeauna nesimțite sunt aruncate la voia întâmplării astfel că, ieșind din gura din plămânilor, se lovesc între ele producând un sunet asemănător bătărilor de toabă goală, cari pocnesc sus-purător pe pielea întinsă între două cercuri.

Acest fel de oameni găsec întotdeauna prilejul să se arate că știu și pricep totul. Pretindinzi ei strigă și se agită și din nenorocire se găsec și ființe, cari li ascultă și poate li și cred.

În genere, aceștia și-au făcut arătarea în vremurilor tulburi din timpul războaiului, iar după isprăvirea acestuia, cu mijloace ușoare și cu pricepere prefăcută și-au asigurat câte un loc bun în lume, de unde împroșcănd cu tot felul de necurățenii în fața celor din jurul lor, caută să întunece și să nimicească pe alții pentru că apoi ei să apară cât mai strălucitor.

Pe acești oameni li vezi ori unde te duci: la teatru, în cafenele, în restaurante, în oficiile publice ca și în cele particulare.

Ici, li vezi apărând dreptatea, dincolo omenia și mai todeauna cinstea. Da, mai ales cinstea. Aceștia sunt cum li numesc eu: arendatorii de cinste și monopolizatorii de adevăr.

Trândavi și leneși întotdeauna, nu scapă nici o ocazie să nu critice sau măcar să se arate cunoșcători desăvârșiți ai situației.

Lipsii de orice simț al răspunderii, vorbe lor aruncate fără socoteală cauză de o sumedenie de rele: neîncredere, bănuială, rătăcite, discursuri, cu alte cuvinte un șir întreg de lucruri odioase, cari săpându și încet câte un locșor în sufletele slabe, ajută la acea stare bolnavicioasă care de o bucată de vreme pare a se fi cuibărit aici, la noi.

Transformându-se în apărători prefăcuți ai celor slabi, în umbra sufletului lor netrecim urzesc fără încetare la distrugerea faptelor încheiate cu trudă grea. Strigând că „pentru voi muncim” „pe voi vrem să vă ajutăm și apărăm...” și „pentru voi ne

dăm și ultima picătură de viață”, acești giganți ai distrugerii, ademenesc în taină pe nevinovați și în urmă sfăcă din toată puterea plămânilor în ficăra sfântă, care luminează cugetele curate.

Cunoscându-i așa, fără nici o fărâmbă de rușine în viața civică ca și cea privată, acest soi de ființe cu chip de om sunt întotdeauna și lașe. Prinși, sau dau bir cu fugiții și se ascund privind viclean din vreo gaură oarecare sau, mai deseori, se prosternă, se roagă de iertare și se jură că vor fi cuminiți.

Așa fiind și aflându-ne atât de des la răspântii periculoase, este foarte trebuitor ca să știm și să cunoaștem cum întorcem urechea spre ascultare și ale cui vorbe cântă melodios în fața noastră.

Acest prefăcut „pentru voi...” își are înțelesul său, atunci când vine tocmai de acolo de unde li așteptăm mai puțin căci nici odată, vînduți așa de ieftin nu atinge măcar în trecut aceea coardă fină a sufletului, care tremură numai când el însuși simte.

Urmărind numai distrugerea sub toate formele, iocirșii apărători ai cinstei și adevărului caută ca prin mijloacele lor ieuzite să ne atragă atenția tocmai în partea opusă a intereselor noastre particulare sau obștești.

Periculoși în cel mai adânc înțeles al cuvîntului, acești oameni cari s'au născut în locuri tainice fără de lumină, au crescut lipsii de mîngăierile sănătoase ale părinților și traesc de pe o zi pe alta sugănd viaga din trupul altora, nu vînează, decât o pic-cupsire ieftină și fără de primejdie. Fără a fi bănuitori și fără a fi prea aspri, astăzi mai mult ca todeauna este nevoe să ne ascuțim mîntea și să ne îndoim atenția.

Avându-i aproape nelipsit în imediata noastră apropiere, să ne ferim de ei, — și să le dăm ceea ce merită: disprețul nostru nemărginit.

IOAN LUCA CIOMAC

CHIPURI DIN MACEDONIA

MIREASĂ LA ROMÂNII DIN SAMARINA, MARE ORĂȘEL LOCUIT NUMAI DE AROMÂNII

PROBLEME DE DREPT

Teoria impredictibilității în legiuirea românească

Un mare număr de procese de a căror hotărîre depinde, în o bună măsură creditul și ființa însăși a industriei naționale și o seamă de interepții mormite din sânul adunării deputaților în sesiunile din urmă, au împus guvernului o nouă problemă de soluționat.

E vorba de câteva sute de contracte importante, încheiate în condițiile normale dinainte de război și executate sau numai parțial executate până la intrarea României în acțiune, apoi suspendate în executare lor cât a durat războiul, ce sunt acum aduse în judecată diferitelor instanțe în totațea procese de neexecutare și daune.

Deoparte stă principiiu statornicit de legiuiri în codul civil român art. 969, anume că „convențiile legale făcute au putere de lege între părțile contractante”. Și aceste convențiuni nu se vor putea anula decât prin consimțământul părților sau din cauze autorizate de lege, ori însuși cauzele legale de anulare sunt circumscrise în articolele 1256, 1457 și 1458 cod civil.

De altă parte însă, sunt impredictibilitățile — aduse de război, ce au schimbat cu desăvârșire condiția contractelor și cari, prin riscurile ruinătoare de oneroase ce aduc obligatului, caută a-l deslega de obligațiunea îndeplinirii prestațiilor promise. Aci este teoria impredictibilității.

Lată între ce îndepărtate extreme va lunea legiuitorul până ce a fixa — dacă va fixa cândva — un punct mijlociu de echitate și de legalitate, în eumpăna legii.

Belgienii au legiferat această teorie imediat după război, ec-i dreptul numai în materie comercială. Într-adevăr, în legea dela 11 Octombrie 1919 se admitea revizuirea și anularea contractelor a căror executare se făcuse imposibilă în urma și din cauza războiului. Legea dispunea inoperanță chiar a acelor elauze prin cari debitorul își luase asupra și riscurile războiului. Se considera: lege excepțională și tranzitorie.

Francezii au legiferat-o înă din 1918, la 21 Ianuarie, și făuritorul proiectului a fost d-l Faillat. Pentru anularea efectelor contractului cerea obligatului să dovedească că în urma războiului, executarea obligațiilor lui iuste îl aduce prejudeții ce întrec cu mult orice prevederi — raisonnement — posibile în momentul convențiunii.

La Italieni, judecând după ultimele jurisprudențe ale casatiiei, este — nu rescizunea contractului — (vezi și decretul Nr. 379 din 25 Mai 1915) ci păsuirea executării. Se acordă un nou termen, se majorează prețul convenit. Se suppose prin aceasta convențiunea aprecierii judecătorești — nu pentru a libera pe contractant de sarcina obligației, prin anulare — nici pentru a repara complet pierderea — ei, pentru limitarea pagubei.

În sfârșit, în justiția germană (dealtfel și în cea ungară și austriacă), prezidează un principiu călăuzitor, vizibil în toate deciziunile ce am citit: Oree obligațiunea trebuie executată în spiritul echității, cu bună credință și cu înțelegerea intențiunii inițiale a părților. Aceasta, peste termenii în cari s'a redactat convențiunea — contractul — și trecând peste adagiul „Cum in verbis nulla est antiquitas, non debet admitti voluntatis questio”. Și două hotărâri

recente pronunțate sunt edificatoare. Prima a dat-o Oberlandesgericht Jena, anulând contractul făcut în 1913, pe termen de zece ani pentru vânzarea unei case, pe preț de, în intervalul dela încheierea și până la executarea promisiunii de vânzare prețurile majorându-se în proporții imposibile omenește de prevăzut. Iar a doua a dat-o înaltă Curte de justiție din Lipsa prin decizia ei deacum Joul luni, prin care statornicește că datorile contractate când marea era la paritate să se execute cu plată în aur.

Problema este interesantă pentru că rezolvirea ei în sensul preconizat — admitterea impredictibilității, — înseamnă înainte de orice emanciparea spiritului dreptului de vechile canoane subiective.

Zice bine d-l Sescioreanu în Pandectele sensul adoptării legii „că să impună o nouă calitate contractului acea conformarea cu starea socială și funcționării lui în ambianța stărei sociale nouă”. Realitatea obiectivă a situației de fapt și solidaritatea socială sunt deci cele două însușiri ce le cuprinde în rosturile ei reforma ce se introduce prin „impredictivitate”. Și tomai acesteia sunt două dintre cele mai importante idei ce se împlin în viața juridică după război.

Nu știm cari fi-vor criteriile după cari comisiunea ministerului justiției va elabora proiectul de lege.

Va căuta oare el ce pe cale de lege rigidă să tranșeze raporturile contractuale atât de flexibile și înfășurate cărora sunt cuprinși mai toți centrii motori ai industriei naționale, ori statornicind principiiu sănătoase și corespunzătoare țării noastre pe cari legiuirile străine le au dovedit de temei, va încredința eumpăna magistratului pentru ce a el apropiind „în concreto” să pronunțe ce mai echitabilă și cea mai înțelegătoare hotărâre.

ION I. NEDEIȘCU, avocat

UN PERICOL SCRISORI DIN PARIS

— DELA REDACTORUL NOSTRU —

Sărbătoare românească

Mă plimbam într-o zi pe străzile unui oraș din provincie...

Nu departe din înaintea mea văd la un chioșc de ziare o mulțime de oameni adunați. Unii țineau în mână câte o foaie, alții se grăbiau să cumpere una.

„De bună seamă a sosit ceva publicatie nouă” — mi curios să aflu ce publicatie are la noi fericirea de a fi așa cu trecere, mă grăbiam spre mulțime.

Și când mă gândiam, că voi găsi ceva bun de citit, mă trezesc în față cu elevii, soldații, muncitorii și alții, tinând fiecare câte o fișuică pornografică, nou sosită, la care se desfătau.

În timp ce pornografiile murdare se treceau în sute de numere și serii, pe masa chioșcului stătea o grămadă de reviste literare prăfuite de cine știe câtă vreme...

Da! Acestea au trecere!

Pornografiile seose pe fișuici, venin ispititor, ce se răspândește printre atâția oameni! — Vezi câte un copil, de-abia știe cetai, — în rînd cu un pierde-vară strein cu striae murdare — rupte, cu mutră obraznică și cu ochii sterși, semn al unei vieți striccate, — veselindu-se în strada mare de obraznicile pornografiilor — pe când o revistă înălțătoare de suflete de-abia își mai poate duce viața de azi pe mâine mulțumită puținiilor ei credințioși vechi, ce mai în aprins focul pe altarul adevăratei culturi.

Stai și te gîndești: Putem noi oare privi nepăsători un viitor, ce-l va plămădi o nouă generație, care e amenințată de a fi atacată de viermele cel mai distrugător, acela al murdăriei sufletești? Și privim cum se pune temelia unei vieți depravate, care va nimici neamul nostru înainte de a ajunge la o adevărată înflorire? — Nu!

Să distrugem piedecile, ce stau în calea înălțării neamului românesc!

AURELIAN BORȘIANU

FRĂNTURI DE GÂND

În „Adevărul” politic, d. C. Ionescu, doctorand în filosofie, spicuind câteva rînduri dintr-un articol al d-lui profesor Jacobovici, prin care fostul rector al universității Clujene, cerea școlii secundare pentru țărani, pomenește de măsurile ce se iau la ministerul școlărilor, măsuri care duc la desființarea puținelor gimnazii rurale ce avem. Articolasul d-lui C. Ionescu, ne dă prilej să facem două precizări, în legătură cu școlile secundare rurale:

1. Cel dintâi, care a demonstrat însemnătatea păturii țărănești, în mecanismul statului nostru, a fost profesorul universitar S. Mehedinți.

În calitate de ministru al școlărilor, în guvernul care a avut sarcina să încheie pacea dela București, ne-a dat cea mai adăncă, dar și cea mai practică legislație școlară. În proiectele d-sale de organizare școlară pătura țărănească își avea însășit, ca și pătura orașenească școlile necesare. Fieciorul de țaran, în mediul lui firesc, dacă merita, putea ajunge până la cea mai înaltă treaptă de învățătură. Experiența făcută, în scurt timp și în condiții peste măsură de grele, a dat totuși rezultate uimitoare.

2. Gimnaziile rurale, atâtea câte mai există și pe unde există, au fost creație de cele mai multe ori, pentru satisfacerea intereselor vrenului elector local, și sunt conduse de un personal didactic, care în majoritatea cazurilor, nu are pregătirea suficientă. (Aceasta era de așteptat, când în centre școlare de mîna întâia, suplinitorii se recrutăză la întâmplare dintre proștii care n'au acționate înădujuns, dintre advoceții fără clientelă și dintre studenții înscriși de formă).

Ca unul care n'am călcat alături de adevărul, am ținut să facem sublinierea de mai sus să încheiem rîndurile de față, cu următoarea reflexie:

Dacă vrem ca exproprierea și votul universal să-și dea roadele așteptate, dacă vrem să biruim în concurența internațională, afirmându-ne ca mare putere, trebuie să ne întorcem față către sate. Acolo e izvorul care trebuie să bîne păzit și canalizat.

Numirile noi ce se tot dau comnelor, dar mai cu seamă străzilor, și nici un temei pentru alegere. Pentru numirile de străzi, am avea de făcut următoarea propuneru:

Să se aibă în vedere personalitățile din partea locului în primul rînd, apoi cele de aiurea, dar aparținând tot neamului, și în sfârșit cele străine. Pe tîblă să se pună negresit sub nume câteva date biografice. Să știe trecătorul despre cine e vorba, și de ce merită acesta să se pomenească numele în veacul veacurilor. Foloasele acestei măceri, nu sunt, credem, de neținut în seamă.

ION DONGARZI

UN PERICOL SCRISORI DIN PARIS

— DELA REDACTORUL NOSTRU —

Sărbătoare românească

Cu ocazia marilor jocuri Olimpice dela Paris s'a organizat o sesiune de artă zisă „marea sesiune de artă a Olimpiadei”. Pe scena teatrului „Champs Elysees” cel mai cochet teatru din Paris se perindă seară de seară — și asta va continua până la sfârșitul jocurilor olimpice — tot ce poate fi mai ales ca actorii, muzicanții, dansatorii, etc. Una din aceste seri a fost destinată unui festival românesc dat sub auspiciile Fundației Culturale „Principele Carol” și a Asociației Franceze de expansiune și de schimburi artistice. M. S. Regele Ferdinand care se găsea în Paris în drumul dela Londra spre București, a onorat cu înalta Sa prezență această seară de muzică românească ce a dobândit un succes cu totul strălucit. Tot ce Parisul are mai distins și mai elegant a luat parte la această manifestatiune românească. M. S. Regele a venit însoțit de membrii luiși luiși române și de toate oficialitățile românești. Demnitari și republicii Franceze erau destul de numeroși.

La intrarea Soveranului o onorecare Dnă Marcovici a spus imnul regal acompaniat de orchestra „Concertele Colonne”. A fost singurul punct ce ar fi putut lipsi din program căci imnul regal ar fi putut fi executat ca întotdeauna de orchestra fără ajutorul unei femei înbrăcate național, cu nime dubios și care fără să declame a sberbat un oribil Trăiască regele. E o inovație desigur, și cel ce a dibuit-o aici la Paris (cici e sigur că ideea n'a venit din București) e de felicitat căci cred că nici în țara românească și numai între urechi de români n'ar fi avut succes. Regele însuși pareă mai mult speriat decât uimit, de această doamnă supărată.

S'a executat apoi un „Scheitzo” de Cuclin, posmul simfonie „Achtion” de Alfred Alexandrescu dirijat de autor și G. Enescu a cântat la vioară acompaniat de orchestra Rapsodia Concertanta de Stan Gorsea.

În partea a doua G. Enescu cânta din nou la vioară cu acompaniament de orchestra „Fermecarea Armidiei” de Nona Otescu, tenorul Stroescu dela Opera Comică a cântat „La noi” și „Flucurasul”. S'a executat apoi „Scene Moldovenești” de M. Foră și „Rapsodia Română”. Toate dirijate de G. Enescu care a fost mult ovacionat de asistență.

M. S. Regele a părăsit apoi teatrul în orașunile mulțimii.

În rezumat acest festival de muzică românească a fost desăvârșit. Să nu uităm însă să excludem „Trăiască Regele” — Programul de propagandă românească în străinătate al Fundației Principele Carol nu se desminte de loc. Cîntea e mare și pentru artiștii noștri cari își dau timpul, munca și sufletul pentru asemenea întreprinderi.

Ce e bine, e bine.

Încă un argument contra păcei

Desigur că Germania nu încetează un moment să depună maximum de efort în toate domeniile pentru pregătirea viitorului război de revanșă care în lipsa unor precauții serioase din partea foștilor învingători, amenință să ia proporțiile unei catastrofe nemai pomenite, rezervând decepții dureroase.

Masele sunt încontinuu excitate și sufletul de fier al Germaniei dela 1870 la 1918 n'a expirat, după cum încearcă să creadă sau să mintă undi nesuficient informații, sau alții din slujba „vulturului negru”.

Există în Franța oameni conștienți cari își dau seama cu groază de perspectivele negre ale zilei de mâine operă a concilierilor și zhebuștelor de azi. Franța e condamnată serios tocmai când era pe picior să dicteze în lume, după cum făcea Engletera până la 1914. Și numai singurătatea de până acum a Franței stabilă oarecum un echilibru în Europa de după război. Imediat Franța slabită, Germania nu va aștepta prea mult și rînd pe rînd, trecînd prin toate fazele prin cari am trecut dela 1914 încooace — acum însă în sens retrograd — nu ne vom putea opri la forma Europei dinainte de război și va trebui, firesc, să se înceară balanța în folosul învingător de azi. Greutatea consolidării neluată în seamă, nu numai că e firesc, dar e sigur că cu cererea se va transforma în catastrofa. Lucrurile acestea nu trebuie știute numai de cei ce guvernează pentru a putea lua necelcitat măsurile de precauție, ci însuși poporul tot trebuie să deschidă ochii asupra pericolului de mâine întorcându-și energia și lăsînd la o parte patimile personale, pentru ușurarea sarcinei celor ce conduc. Astfel se întâmplă ce s'a întîmplat acum în Franța unde situația, chiar dacă nu e prea gravă pentru moment în urma alegeților legislative, e mult mai slabită ca acum câteva săptămîni. Și e destul de însemnat căci în loc să ne întărîm în cet, încet apărăm în contra furiei de răzbumare a celui mai dărz din-

tre popoare, o slăbim încet, încet, în mod nechipuit. De acia spun că tot atât de mult se cere azi și dela popor ca și dela guvernul. În materie de politica internă, greșala unui guvernament de astăzi se poate repara ușor de altul ce-l va înlocui mâine, sau de popor însuși. Ce face un popor însă necugetat, necugetat rămîne, și ce face el cugetat, cugetat rămîne influențînd puternic asupra afacerilor externe.

Toți învingătorii de ieri trebuie să ne considerăm azi unii și aceiași, până în ziua când ne vom convinge că ceea ce am cîștigat, am consolidat atât de bine, în cât să nu mai trăim cu teama unor turburări catastrofale în viitor.

Un nou pericol pentru pace în afară de nechipuzii politice de o parte și sovînism ultra-național (și cu drept cuvînt) de altă parte, în afara de o stare economică mediocră aici și mai bună de-ăst se închipue dincolo, în afară de multe alte considerațiuni contra unei păci trănice, este numărul meru crescînd al populației Germaniei. Și ca acest pericol să se poată înțelega mai bine am să dau câteva date statistice asupra creșterii populației germane și franceze la diferite epoci, pentru că — repet încă odată — atîta timp cât păcea dintre Franța și Germania nu va căpăta o formă absolut stabilită, Europa nu va putea fi liniștită. Din cele ce vor urma se va vedea, nu cu puțină mirare progresul Germaniei în secutul trecut precum și în prezent și distanța la care se ține Franța.

În 1816 Germania avea 24.833.000 locuitori; în 1840 s'a ridicat populația până la 32.787.000; în 1870 la 40.818.000 (aici desigur că au contribuit și anexiunile); în 1895 populațiunea avea de 52.895.000 locuitori; în 1905 de 60.641.000 și în 1914 de 67.790.000. Din cele de mai sus se poate vedea că n'timp de nici o sută de ani populația Germaniei aproape s'a triplat.

Dela 1919 până în Decembrie 1922 Franța și-a înmulțit populația cu 132.200 locuitori (a nu se uita anexiunile). În același timp Germania a cîștigat 2.162.907. Populațiunea Germaniei e azi în număr de 64 milioane (daca n'ar fi fost războiul și pierderile de teritorii desigur că acest număr era cu mult mare).

Franța din priviră (luat după recensămîntul din 6 Martie 1921) n'are decât 39.595.612 locuitori dintre cari 1.550.449 străini. Suprafața totală a Franței fiind de 550.986 km.² ar reveni cam la 72 locuitori pe km.² Scăzînd acum străinii și ajutînd excedentele de nașteri din anii dela 1921 încooace și luînd în considerare toate naturalizările și achizițiile de teritorii (scotînd în cifre rotunde) ar avea un maximum de 38.400.000 locuitori.

Pericolul cred că apare destul de înfrigorător știind mai ales că raportul nu va rămîne meru același în viitor, dînd din contră în fiecare an un avantaj sdrbitor Germaniei.

Pentru moment 38.400.000 francezi în fața a 64 milioane de Germanii trebuie să dea seeros de gîndit turturora. Un ziar francez care se ocupa într-una din zile de această problemă, comparînd populațiile cu un lichid și teritoriile ocupate de ele cu niște vase comunicante spunea că „în baza legii vaselor comunicante înlocuția aici cu legea populaționale învecinate, se va sparge frontiera dintre ele ca și cum ar cărpa o membrană subțire presată de o prea mare greutate de lichid”. Este exact fenomenul pe care Lamartini li numea: „O debordare armată, a națiunilor prea populate”.

Cele spuse mai sus cred că sunt destul de elocvente pentru că n'ajudeca fiecareia să formeze ideia unui alt argument serios contra unei păci trănice. Sunt remedii de găsit și n'această direcție? Francezii conștienți cred că da, și de acia acum se încearcă o mare luptă pentru înmulțirea populației.

V. Gh. Măgur

Un eveniment muzical

Clujul, orașul de cultură și energie națională, nu putea să rămîne în urmă și pe terenul muzical.

Un modest și talentat muzician, d. H. Klee, maestrul la Opera Română din acest oraș, a terminat lucrarea de compoziție muzicală: „Făt frumos”. Subiectul e același luat după „Însiră-te Mărgărite” a lui Victor Eftimiu.

Acest eveniment muzical nu poate decât să bucore și să măguliască pe fiecare iubitor de artă, văzînd că se înmulțesc și compozitorii noștri muzicali, scoțînd în evidență farmecul din motivele cântecului nostru fermecător național.

Se desgroapă încet-încet însușirile muzicale ale unui popor cari și-a alinaț zile triste și vesele prin accente compoziția nemuritoare din doina.

Opera aceasta s'a reprezentat de către Opera Română din Cluj, în seara de 13 Iunie e., și vom vorbi despre ea în numărul viitor.

CHIPURI DIN MACEDONIA

Tip de Farșorată, vara prin munții Pind și Iarnă prin câmpia Tesaliiei și Epirului.

P E N T R U S A T E N I

SEFURI GOSPODĂREȘTI LAPTELE ȘI PREPARATELE DIN LAPTE

Vremurile grele prin cari am trecut ne-au ținut în prea mare întinerire și n'am fost în stare să învățăm unele meșteșuguri prin cari să putem ajunge la bani în urma muncii și avuturii noastre, pentru că apoi pe ei să nu facem și cumpărăm cele de lipsă. Tot ce a fost bun a fost cunoscut numai de alte nații, cari apoi s'au și îngobogăit, iar îngobogându-se au ajuns din ce în ce mai aproape de lumina învățurii, care luminându-i și mai mult, i-a făcut și cu mai multă dare de mână.

Schimându-se însă timpurile, trebuie să se schimbe și oamenii, nu doar așa că mor unii și se nase alții, ci felul de gândire a oamenilor, trebuie să ia altă întorsătură. Și nu cred că se mai găsească oameni, mai ales între cei ce au umblat atâtă lume în cursul războiului, cari să nu se fi gândit asupra unor lucruri bune, cari la noi din pricina neștiinței, n'au fost făcute.

Să amintesc de astădată numai un singur lucru. Cum să face oare, ca unul care se vinde în prăvăliile (bolturile) din orașe este așa de dulce și gustos, pe când unul făcut de țărancele noastre este acru și se strică (râncoșete) foarte repede? De ce săteanul nu-și poate vinde unul făcut pe jumătate din prelul unuia făcut oarecum altfel, decât cum îl face pe la țară? Și să mă creadă ori cine, că numai din cauza acestei neștiințe, multe milioane trec în buzunarele străinilor, pe când — să mă iertați — noi stăm cu buzele umfate.

Iată întrebarea ce mi-am pus și la care voi răspunde în acest articol. Aș fi foarte bucuros dacă aș primi din când în când și dela dvoastre câte o astfel de întrebare, aștei ori cum, doar și d'voastre va căvi durerile, la cari v'am putea recomanda câte o doborîre. Vă aștept cu drag întrebările.

Și acuma, iată despre ce e vorba! Nu trebuie să încep cu lucruri grozave, căci doar toată lumea știe, că unul se face, — după cum spunem altfel — se bate (prepară) din lapte. Până aci nu este nici o nouitate. Fiind vorba de lapte, voi spune ceva și despre această hrană neîntrecută și totodată voi vorbi și despre tot ce se prepară din el, având să facem cunoștință mai adâncă însă despre felul cum se prepară.

Laptele bun, — și oricare lapte dela vacă sănătoasă este bun — este de culoare albă, uniformă și e gros. Dacă îl picurăm pe unghie nu se întinde și lățește, ci rămâne în picur rotund. Dacă-l freacă în palmă este neted și unuros. Dacă-l gustăm, e dulce. Aceste trebuie știute, mai ales când cumpărăm vre-o vacă.

Orășenii, cari își cumpără laptele de pe piață și mai au și alte semne, prin cari cunosc laptele dacă e curat sau este amestecat cu altceva. În orașele mari, unde se folosește pentru hrană foarte mult lapte, laptele se adună prin cooperative, tovărășii de lapte. Aceasta se face pentru a se ușura pedeparte defacerea laptelui între orășeni, pe de altă parte ca sătenii cari au lapte să-și poată mai ușor valorifica (vinde) laptele, fără să trebuiască să alerge fiecare în parte la oraș cu câte 2-3 litre în fiecare zi, după cum mai face și azi în unele locuri.

Tovărășiile de lapte sunt foarte practice (folositoare) deci, atât pentru cei ce au lapte de vândut, cât și pentru cei, cari vreau să cumpere, și în cele din urmă, pentru toți. În orașele mari, unde se folosește pentru hrană foarte mult lapte, laptele se adună prin cooperative, tovărășii de lapte. Aceasta se face pentru a se ușura pedeparte defacerea laptelui între orășeni, pe de altă parte ca sătenii cari au lapte să-și poată mai ușor valorifica (vinde) laptele, fără să trebuiască să alerge fiecare în parte la oraș cu câte 2-3 litre în fiecare zi, după cum mai face și azi în unele locuri.

Tovărășiile de lapte sunt foarte practice (folositoare) deci, atât pentru cei ce au lapte de vândut, cât și pentru cei, cari vreau să cumpere, și în cele din urmă, pentru toți. În orașele mari, unde se folosește pentru hrană foarte mult lapte, laptele se adună prin cooperative, tovărășii de lapte. Aceasta se face pentru a se ușura pedeparte defacerea laptelui între orășeni, pe de altă parte ca sătenii cari au lapte să-și poată mai ușor valorifica (vinde) laptele, fără să trebuiască să alerge fiecare în parte la oraș cu câte 2-3 litre în fiecare zi, după cum mai face și azi în unele locuri.

Și să gândească deci bine cei din apropierele orașelor, și în caz că se vor putea aduna peste 100 litre de lapte zilnic să înființeze negreșit tovărășii, iar dănsii să-și vadă de alt lucru. Pentru noi orășenii, oameni todeauna grabiți, este un lucru foarte ciudat, când vedem că românii noștri stau iarna zgriburind de frig în piață până ziua, târziu, iar vara bat treptele oaselor îmbinduri și avutul.

Și să gândească deci bine cei din apropierele orașelor, și în caz că se vor putea aduna peste 100 litre de lapte zilnic să înființeze negreșit tovărășii, iar dănsii să-și vadă de alt lucru. Pentru noi orășenii, oameni todeauna grabiți, este un lucru foarte ciudat, când vedem că românii noștri stau iarna zgriburind de frig în piață până ziua, târziu, iar vara bat treptele oaselor îmbinduri și avutul.

Și să gândească deci bine cei din apropierele orașelor, și în caz că se vor putea aduna peste 100 litre de lapte zilnic să înființeze negreșit tovărășii, iar dănsii să-și vadă de alt lucru. Pentru noi orășenii, oameni todeauna grabiți, este un lucru foarte ciudat, când vedem că românii noștri stau iarna zgriburind de frig în piață până ziua, târziu, iar vara bat treptele oaselor îmbinduri și avutul.

De prin țară

În județul nostru au luat ființă mai multe „cercuri culturale”, ceace înseamnă că în cetul cu înțel și acest județ va înflori, având în frunte pe vrednicul prefect d-l G. Bădăluș și revizorul școlar d-l Gh. Buzucan. Cel dintâi lucrează pentru stăpînire crâmelor din județ, iar al doilea pentru ridicarea poporului la o treaptă mai înaltă de cultură.

Un străin din com. Băhnești, caută însă cu orice chip să tulbure liniște și ordinea și ne miră mult cum acest străin pericolos, care împreună cu un altul dela C. F. R., în urma unor futuri, a fost închis, acum i-s'a dat drumul ca să înșele lumea și mai departe și nimic nu-i zice nimeni? Cerem să se facă dreptate în această chestiune.

DIN JUDEȚUL RĂDUCĂNEȘTI (T.G. FĂLCU)

Cu o jumătate de an în urmă, câțiva pricepuți din toate categoriile și straturile sociale ale țărilor Rădăceni, au pus temelie unui cămin cultural.

Toți membrii căminului într-o deplină înțelegere deoarece toți își cunosc chemarea fiind oameni de seamă și considerați în județ ca oameni de merit, lucrează pe toate căile, ca căminul să-și ajungă menirea. Conferinți s'au ținut, serbări s'au dat cu rezultat destul de frumos; fond material e adunat. Viața căminului asigurată; o armonie și o legătură prietenească a tuturor membrilor desăvârșită. S'au propus ținerea unor conferinți, unde talentele își vor arăta puterea iar știința se va lămurii. Altea eenergi posedă rădăceni, încât cu adevărat că te poți mândri.

Vor fi rugate, personalitățile din județ să iee parte la conferințele căminului, conferinți, ce vor avea caracterul cultural, moral, industrial, comercial, ș. a. Toți se pregătesc de o activitate rodnică.

DIN CĂLĂRAȘI

La noi serbarea națională 10 Mai, s'a serbat cu multă însuflețire. La ora 10 s'a oficiat slujba religioasă de către Intregul cler bisericesc, la biserică Catedrală. În prezența autorităților locale și a școalelor din oraș.

După aceasta a avut loc defilarea școalelor: primare, secundare și a trupelor din garnizoană, pe Bulevardul Traian.

La ora 3 după amiază a urmat un festival, dat de școalele secundare. Primum număr din program a fost corul: „Trăiască Regele”, executat de elevii mai înalți și liceeni, condus fiind de d-l Popărescu, profesor de muzică. Apoi o cuvântare de d-l director al școalei normale din localitate, arătând însemnătatea zilei de 10 Mai, după aceea cântecul „10 Mai” cântat tot de aceiași elevi. Au urmat recitări, jocuri naționale, ș. a.

Festivalul s'a terminat cu un match între echipele: „Dacia” și a școalei normale, echipa liceului și a școalei de meserii, toate din localitate.

D. I. BALACIU

DIN ISMAIL (BASARABIA)

Duminecă 18 Mai, s'a sfințit în orașul nostru marea școală primară, din strada Regina Maria.

Un numeros public a luat parte la ceremonie, înălțând rugă către bunul creator, de a le ajuta spre a-o termina cu bine.

Harnicul revizor școlar d-l Stănescu, a ținut o frumoasă cuvântare, în care a adus mulțumiri cetățenilor ismaileni, fiindcă au contribuit cu toți, la clădirea acestei școli. Intrădeavă, dela cel mai sărac, până la cel mai bogat, au dăruit cât au putut, pentru clădirea acestei școli.

Și ca drept recunoștință, această frumoasă școală se va numi: „Școala Primară a Unirii”. Școala „Unirii”, nu-i încă terminată, s'a început al doilea rând.

RĂVAȘE DELA SATE

Din Ștefănești (jud. Botoșani)

În ziua de 15 Mai am avut și eu un fericit prilej, vă fiu față cu suflet și trup, la cele ce au avut loc în străvechia biserică din satul Ștefănești. Deși stam într'un ugher puțin băgat în seamă, asemenea vameșului despre care pomenește de veacuri sfânta carte, mi s'a desăfurat ca mulțora acelaș dulce tablou.

Răclet de orice grijă a vieții acestuia, atât de vremelnice, simleam pe Domnul în preajma mea. „Mai bună este o zi în casa Ta, Doamne, decât mii de zile într'altă parte.”

La ora 9 dimineață, sunetul clopotului, chemând credincioșii, mulți și-au lăsat plugul pe brază și sapa pe ogor, căci, zi de lucru era. În seară, biserica a fost nelincăpătoare, bucurând adânc pe păstorii sufletști, cari s'au luptat și vădit se luptă, pentruca turma să înțeleagă, că: „Nu numai cu pâine trăiește omul!”

Sfârșindu-se dumnezeiasca rugă, cinstitul păstor Gh. Chipicol-Duronești, cuvîntează despre: „Virtutea cumpătării și păcatele cari o întunecă.”

Pe lângă altele, atacă cu temein patima beției, dând în vilag relele isorvite cu diuimul din moicrila ei, moicrila în care mulți se zvărolesc, ca'n vâlvația chinuitoare a iadului.

După ceterminată sfîștia sa, părintele protoiereu, H. Simionescu, imputernicește cele rostite de către cuvântător, îndemnând cu tot dinadinsul enoriașii, să lase pe pustii și codri vălul negru al nepăsării, măcar în al nesprezecelea ceas și, să îmbrățișeze tot ce poate fi vrednic de talia unui creștin sadea. Toate, sunt încredințat, au pătruns până'n adâncul sufletesc al celor adunați, întoacmai dupăcum ar răsbate o ploaie bogată și binefăcătoare, într'un pământ setos de apă.

După prânz, s'au ținut consfătuiri între toți păstorii și tot ce s'a auzit acolo, din dragostea lui curată, e numai și numai serb binele turmei și propășirea ei în calea presărută cu flori alese, cele ce sfârșește întotdeauna alături de Domnul.

În apus de soare, cei peste douăzeci de slujitori ai altarului, s'au pornit cu sârg iarăși la lucru.

G. NEGURĂ

Din Celaru (jud. Romanai)

În un chip deosebit ziua de zece Mai a fost sărbătorită în această comună. Biserica era plină de credincioși, cari au luat parte cu o deosebită evlavie la slujba religioasă ce s'a oficiat în biserică „Sf. Nicolae”, de pr. I. Mărculescu. Invățător pensionar și de pr. Iliescu cu atâtă simțire încât a stărnit sentimentele de înălțare sufletescă în inimile cuviosilor de față. Dela biserică, mulțimea și școalele au mers în localul de școală, dăruit de inimosul Teodor și Elena B. Celăreanu, din Craiova. Aici au luat parte la serbare și elevii școalei din comuna Marotinu de sus, cu învățătorii respectivi. După intonarea „Imnului Regal”, executat de toate școalele unite, au urmat conferințele d-lor D-tru Grigorescu și Manu Grigorescu institutori, cari au vorbit ascultătorilor cu multă căldură sufletescă despre momentele înălțătoare ale neamului românesc de pretutindenii.

Corurile pe două voci: „Păe! Păe” și „Ne chiamă Banatul”, conduse de d. M. Georgescu, au stărnit o deosebită bucurie; iar recităriile elevilor și elevelor au fost viu aplaudate. Mai ales anecdota: „Țiganul la rain” și „Palma Farmacistului”, au produs mult haz.

După amiază școalele au făcut excursiuni școlare prin împrejurimi, care a produs multă bucurie și mult folos școlarilor. Astfel de petreceri sunt înălțătoare și întodeauna binevenite.

D. P.

Din Fodora Maghiară (Ardeal)

În comuna aceasta, nu țin minte să se fi ținut o altă zi mai cu însuflețire ca ziua de 25 Mai, cu prilejul zeștoarei culturale a corpului didactic cu sediul în Aschileu Mare.

Serbarea a fost deschisă cu cuvântarea d-lui învățător I. Hațieganu despre „Insemnătatea școalei”, iar după d-sa vorbește d. inv. I. Nicolăescu. „De ce să facem noi armată?” și la urmă d. inv. Eliescu Moga, despre „Îngrășămintele”.

PIATRĂ VÂNĂTĂ foarte ieftină

în orice cantități, se află la:

Departamentul mașinelor

Sibiu, Str. Săreii 22 — Mediaș, Piața Cazarnei 15 — Sighișoara, Str. Baier 47 — Tg.-Mures, Piața M. Viteazul

Dumineca tuturor sfinților

Dintre aceia cari l-au urmat pe dânsul, Isus și-a ales doisprezece apostoli, ca să-l învețe toate tainele împărăției lui Dumnezeu și să-l trimeată în lume. Acestora încă în ziua alegerii le-a dat unele povețe. O parte a acestora se cuprind și în sfânta Evanghelie de astăzi.

Vorbind despre aceia, cari vor primi cuvântul Evangheliei, vestit prin apostoli, Isus zice: *„Tot cel ce mă va mărturisii pe mine înaintea oamenilor, și eu îl voi mărturisii pe el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri.”*

Datoria de-a mărturisii pe Dumnezeu înaintea oamenilor o are fiecare creștin, pentru-că fiecare creștin are trebuința să-l mărturisească Isus înaintea Tatălui său, carele este în ceruri.

Cum putem să mărturisim pe Dumnezeu înaintea oamenilor? În două chipuri: cu cuvântul și cu fapta.

Prin cuvânt mărturisim atunci, când vestim legea lui cea sfântă, arătând celor neînvațați calea, care duce la Dumnezeu. Aceasta nu este o datorie numai a profeților, ci a oricărui creștin adevărat. Astfel părinții au datoria să-și învețe copiii să se teamă de Dumnezeu și să-l iubească, să-l învețe rugăciunile și altele cari se mai țin de legea cea sfântă. Părinții cari își împlinesc această datorie vor avea copii buni și ascultători, iar copiii lor vor pregăti fericirea viitoare încă din frageda copilărie. Pe Dumnezeu trebuie să-l mărturisim chiar și în fața dușmanilor creștinei, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, care zicea: nu m'a rușinez de Evanghelie. Pe cei cari s'a lăpădat, ori depărtat de Dumnezeu, prin cuvinte blânde a-i întoarce la adevăr.

Cu fapta mărturisim pe Dumnezeu atunci, când toate faptele noastre sunt potrivite cuvintelor evangheliei. Acela, care trăiește o viață adevărat creștinească mărturisește pe Dumnezeu întocmai ca și cei cari îl vestesc cu cuvântul. Isus a îndemnat pe cei cari cred în numele lui să se silască a-și întocmi astfel faptele, încât văzându-le oamenii să preamărească pe Tatăl cel din ceruri.

Între aceia, cari au mărturisit pe Dumnezeu înaintea oamenilor, cei dintâi sunt sfinții.

Cine sunt sfinții? Ei au fost oameni, cu trup omeneș și cu patimi omenești, ca și noi. Dar au iubit pe Dumnezeu mai presus de toate și s'au făcut astfel vrednici, ca să fie încununati în din partea oamenilor și din alui Dumnezeu, cu neveștiștia cunună a măririi.

Unii au trăit înainte de Hristos, aceștia se numesc patriarhi și profeți. Prin patimile și moartea sa, Hristos le-a deschis și lor raiul, făcându-le parte să se bucure în împărăția aceluia, pe care el l'au mărturisit înaintea oamenilor.

Între sfinții, cari au trăit după nașterea lui Isus, cei dintâi sunt apostolii. Ei au văzut cu ochii, pe Isus, l'au urmat în toate satele și orașele Galileii, l'au văzut, l'au pipăit și au vorbit cu el după înviere. În fața lor s'a înălțat la cer, ca să șeadă de-a dreapta tatălui. Iar după dumnezeiască înălțare, urmând porunca dumnezeiescului lor dascăl, au cutreerat toată lumea, mărturisind pe Dumnezeu înaintea oamenilor chiar și în ceasul morții.

Alți sfinți sunt martiri, al căror număr este nemăsurat. Ei au suferit prigonoare pentru legea lui Hristos și chinuri și moarte. De aceste chinuri ar fi putut să scape cu un singur cuvânt: al lăpădării de Hristos. Bă ar fi avut parte de cinste și mărire lumească. Dar mai presus de cinstea și mărirea acestei trecătoare lumi ei au socotit mărirea lui Dumnezeu, deaceia au stropit pământul cu sângele lor. Mulți păgâni văzând țări și statornicia în credință a martirilor, de bună voie au primit legea cea adevărată alui Hristos și astfel, sângele creștinilor a fost sămânța creștinătății.

Alți au fost episcopi și profeți, adevărați ucenici ai Domnului, cari au strălucit atât prin vestirea dumnezeiescului cuvânt, cât și prin sfințenia vieții lor. Dela mulți din ei ne-am rămas cărți frumoase, cari ridică pe om de pe pământ la cer, încalzindu-l și însuflețindu-l pentru adevăr și dreptate. Ei se numesc și cuviosii, pentru viața lor sfântă și pentru faptele lor bune.

Au fost și o mulțime de femei și fete sfinte, cari au trăit în frica lui Dumnezeu ori au suferit moarte pentru Hristos.

Sfinții au fost ostași adevărați ai lui Isus Hristos, a căror armă au fost cuvântul și faptele bune. Au fost ostași biruitori și numele lor este însemnat în catalogul sfinților. În fiecare zi a anului se face pomeneirea vre-unuia, ori mai multora din ei. Dar mai presus de această pomeneire, numele lor este înscris în cartea cea strălucită a vieții. Dumnezeu le-a făcut parte de fericiere neperitoare. Ei văd pururea fața lui Dumnezeu. Sufletele lor sunt în cer și împreună cu milioanele de îngeri laudă necnefat pe acela, care a făcut și fine toate.

Dumnezeu să fie lăudat între toți sfinții săi, cum zice prorocul David, — biserică a rânduit, ca în Dumineca cea dintâi după Rusalie să facem pomeneirea tuturor sfinților. Iar în biserică apuseană se face în ziua de 1 Noevmrie.

Sfinții au iubit pe Dumnezeu mai mult chiar decât pe părinți, frați, sau surorile lor, făcându-se astfel vrednici de Isus Hristos, după cuvintele lui din sfânta Evanghelie de astăzi: Cel ce iubește pe tatăl său ori pe mamă-sa mai mult decât mine, nu este vrednic de mine.

Apostolii au întrebat pe Isus prin gura lui Petru, zicând: — lată, noi am lăsat toate și am venit după tine, ce va fi noua?

Isus le-a răspuns: — Amin, zic vouă, că voi, cei ce ați venit după mine, în ziua nașterii celei de-a doua, când va șeada Fiul Omului pe scaunul măririi sale, veți șeada și voi pe cele doisprezece scaune, judecând pe cele douăsprezece semiiții ale casei lui Izrael!

Agadar și în ziua învierii și a judecării, sfinții vor fi cei dintâi. Fericit aceia, care în ziua aceea mare și sfântă va avea parte să fie împreună cu sfinții lui Dumnezeu!

La aceasta vom ajunge, silindu-ne până când suntem în viață să urmăm pilda sfinților. Să ne întărim credința, așa, ca să fie ca a lor și să le urmăm și pilda faptelor bune cu care și-au împodobit ei sufletul.

Vor zice mulți: dacă vom urma pilda sfinților și vom ține legea lui Dumnezeu, ne vor batjocori oamenii. Adevărat. Oamenii de multe ori își bat joc de aceia, cari iubesc dreptatea și umblă pe calea lui Dumnezeu. Dar ați auzit, cuvintele Doamului, cu cari se încheie sfânta Evanghelie de astăzi? În ziua judecării, zice Domnul, mulți din aceia, cari pe acest pământ sunt cei din urmă, vor fi întâi, și mulți din aceia, cari azi sunt cei dintâi, atunci vor fi cei din urmă.

Iată, însemnătatea sfinței zile de astăzi. Făcând pomeneirea tuturor sfinților bisericii creștinești, să rugăm pe bunul și milostivul Dumnezeu, ca pentru ale lor prea sfințe rugăciuni să ne miluiască și să ne izbăvească pe noi.

SEPTIMIU POPA

Sfaturi folositoare mamei

Înfărcatul

De foarte multe ori am auzit tristul prilej să văd mame cari nu știut să-și hrănească copilașii din care cauza micuții se îmbolnăveau de pântec și adesea mureau. Medicii întotdeauna sunt întrebați: *la ce vârstă trebuie înfărcat copilul?* Pentru creșterea copilulașului, dela un timp nu mai e îndesatul laptele mamei sau doicei.

Când e vorba de o copilăș sănătos înfărcarea se poate face în luna a opta. Sunt prilejuri când se înfărcă și în a 9, 10, 11 sau 12-a lună NU SE ÎNȚĂRĂ VARA ȘI NICI DE O DATĂ CI ÎNCETUL.

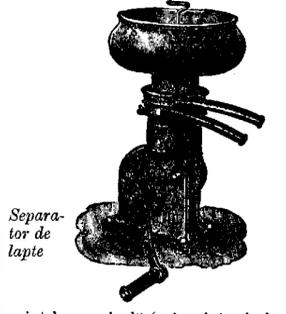
Cu cât copilul e mai slab, cu atât înfărcatul se face mai târziu. Grijă de căpetenie e alegerea bucatelor ce trebuie date copilulașului. Aceste bucate trebuie să fie: Aposae, spre pildă: Fierțurile subțiri, suplele curate și ușor de mistuit și proaspete și bine fierte sau coapte.

Îndrumări la înfărcarea copilului: Luna I de înfărcare a) Se va da copilului să sugă de 5 ori pe zi b) O păpă cu făină și lapte care se face astfel: Se ia o linguriță de făină de grâu sau orz, proaspătă și bună și se pune în puțină apă curată. Se bate bine ca să nu rămână ghimtoace, grunzuri, se adaugă 1/2 pahar de lapte bun, fierț, se încalzește un sfert de ceas. După aceea se pune o linguriță de zahăr bine pisat.

Se găsește pe la spîșterii tot soiul de fămuri pentru copii; eu vă sfătuiesc să nu le dați copiilor voștri, că Dumnezeu știe de când și cum s'a făcut. Pregătiți, voi mameilor, singure mâncarea copiilor, ca și mai bine din toate privințele.

Luna 2, 3 și a 4 de înfărcare a) Se va da copilului să sugă de 4-ori pe zi. b) Două pape pregătite ca mai sus doar că se adaugă o bucățiță și jumătate de zahăr. Când a trecut copilul de un an. Dela 1 an până la 1 1/2 an dați-i supe de legume, cartofi făcăliți, un gălbănuș de ou proaspăt, pape nu mai dați sau la 13-14 luni. Dela 1 1/2 până la 1 an și 8 luni dați-i și un ot întreg, dar proaspăt, brânză, compoturi proaspete, pape. Dela 1 an și 8 luni se poate da copilului carne de pește, vacă sau pui. Băgați de seamă! Carnea să fie proaspătă, bine fierțită și bine tocată și nu să aibă vase.

Dr. APOSTOL

Separator de lapte

ABONAMENTUL: Pe un an 200 lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 150 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se face abonamente și pe jumătate an

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și locuiri publice 300 lei. Pentru sprijinitorii foaiei minimum 300 lei. În America 3 dolari. În Jugoslavia 100 dinari pe an. În străinătate 300 lei pe an

IUBIREA DE LEGE ȘI NEAM C E T A T E A I S M A I L

În cea mai strânsă legătură stă legea cu neamul nostru. Așa a fost în trecut, așa au trăit strămoșii noștri iubindu-și și legea și neamul. Altfel nu se putea. Astăzi pare că numai săturile acelea frumoase. O lume nouă se ridică în locul celei vechi, dar această lume nouă vine cu un suflet cu totul nou. Nu știu, războiul a zdruncinat așa de tare ființa

omului, ori evoluția neîntreacă cere ca să se petreacă sub ochii noștri lucruri așa de mari. În toate părțile bate suflul distrugerii a tot ce este bun și ideal. Pe când crășmele, restaurantele, bodegele, tunelurile subterane, balurile, jocurile obscene, jocurile de noroc, se înmulțesc tot mai mult, bisericile se dărâmă, sau disip în umbra clădirilor înalte, școlile însalubre ucid mii de suflete nevinovate, sau n'au locuri proprii și spațioase. În afară de influența sănătoasă a bisericii și a școlii, crește o lume întregă străină de orice trecut glorios, fie al bisericii, fie al istoriei noastre naționale. Am întâlnit grupuri de oameni, cărora când le grăiam de iubirea de lege și de neam, îmi răspundeau ironic: „o părinte, acestea din timpuri apuse pentru noi. Fărăcuma acelor timpuri s'a stins. Nu vedeți vârtejul în care e prinsă lumea de azi? Mai vorbiți de lege și de neam?” Ce răspuns grozav este acesta! Dacă e într'adevăr se află în mii de suflete românești, apoi prevăd că zorii zilei de mâine se vor întineca. Unde-i astăzi dărnici eroilor și a Domnilor din trecut, cari au sămănat câmpiile României cu atâtea clădiri sfinte cari se ruinează astăzi din cauza sălbătăciei noastre modernizate? Unde-i astăzi sufletul românesc care se pune mai presus de orice țară și mărirea ei? Nu vedeți că în umbră șade șarpele din Eden (Diavolul) și trage cu năvodul? Nu vedeți că mii cad în cursa lui? Nu vedeți că s'a răcit dragostea de legea strămoșască și de neamul nostru? Iată sub ochii noștri se petrece cel mai grozav lucru. Românul nostru își lasă crâșma în care au adormit moșii și strămoșii lui și se face pociat, adventist, baptist, și altele. Nu-și mai face cruce, cum își făcea odată. Crucea sfântă nu mai este oare și astăzi simbolul biruinței în orice suferință?

Da, și-a pierdut mințile creștinul, își lasă biserica sa care l-a hotezat, mintil, împărțiat, cumnat și se duce la sandramaua de scărduiri a predicătorului străin de legea și de neamul nostru. A dat afară din case toate icoanele, creștinul răcit, uitând că a dat afară chipurile aceluia cari au murit pentru biserică aceasta, chipul Aceluia care este Mântuitorul nostru. Vai ce rătăcire, ce nebunie a cuprins mințile unora dintre creștinii satelor și orașelor noastre! Iată-l pe român ce se face socialist ori bolșevic. Nu vrea să mai fie român adevărat, iubitor de pământul care e plămădit în trupurile strămoșilor lui și udat cu sângele ce-a curs din luptele lor vitejești, ei vrea să fie comunist ca să nu-și mai muncească ugorul, să fure, să jughie pe frațele lui, să desfășoare ziua mare. E pociat și atâtea durere își pricinuiască acestora, că fără să vrea, te simți zdrobit.

Dar ne... Eu cred că cați-vă s'au răcit. Vom veghea, vom lupta ca să ne fie cruțată turma de lupii răpitori, îmbrăcați în piei de oare.

Iubirea de lege și de neam! Ce vorbe sfinte! Strănsi în jurul a două stăguri — al crucei lui Hristos și al cetățeanului — să pornim lupta totuși suntem adevărați români și adevărați creștini. De ce le să simțim cu mâinile în sân? De ce să nu ne unim mulți de tot? De ce să rădă uneltorii de slăbiciunea noastră?

Legea e izvorul împede și veșnic care a adăpat toate sufletele însetate în cursul a 2000 de ani. Ea e balsamul vindecător al tuturor sufletelor îndurerate. Sub icoanele altarelor s'au plecat în genunchi părinții noștri și le-au sărutat cu foc, udând cu lacrimi chipurile sfinților, rugându-se pentru mântuirea noastră a urmașilor. Neamul? e seminția care se trage din Daco-Romani harnici și viteji. Privind chipurile voozilor din trecut, oare vine a pricepe că la urzoala acestui neam de azi s'a luptat, s'a închinuit o lume întreagă de martiri naționali. Prin viața lor, avem viința noi.

Să nu fim urmași nevolnici, căci neamul nevolnic este cel mai urât neam de pe fața pământului. Creștinii adeverați și români patrioți, așa să trăim, așa să murim.

Preot PETRU CHIRIA
Misiarul Eparhiei Moldovene

Din Sfatul Țării (Parlament)

Camera deputaților.
În ședința Camerei de la 6 Iunie, s'a discutat legea despre reorganizarea judecătoresc.

DI R. Ioanțescu, întreabă pe d. ministru de industrie, asupra chestiunii de mare însemnătate pentru țară, anume: scumpirea mereu a hârtiei și gândul guvernului de a mări taxele vamale, pentru aducerea hârtiei din străinătate. D-sa arată cum popular stă în întinerul neștiinții și în loc să-l ridicăm prin carte, îl ținem pe loc din lipsa cărților ieftine de școală, ziare pentru el și altele.

În ziua de 7 Iunie, d. Sever Bocu, deputat din Banat, din partidul național, a citit o moțiune (hotărâre) adresată Parlamentului de către Uniunea foștilor legionari și voluntari și votată în congresul ținut de curând la Timișoara. Prin moțiune, ei au cerut guvernului să ia măsuri pentru împroprietărea lor cu aceleași drepturi ca luptătorii cari au decorați „Mihai Viteazul”.

În ședința din 9 Iunie, d. Sever Bocu, a întrebat pe d. ministru de interne, dacă nu are de gând să revizuiască listele electorale din Banat și Ardeal deoarece cum stau lucrurile astăzi, aproape 300 de români din aceste provincii, sunt lipsiți de dreptul de vot.

În ședința din 10 Iunie, d. deputat I. U. Soricu, declară că încă de mai bine de 6 luni, s'a depus în Sfatul Țării, un proiect de lege pentru împroprietărea ofițerilor decorați cu „Mihai Viteazul” și gradele inferioare decorate cu „Virtutea Militară, cl I”, și d-sa nu știe de ce nici până astăzi nu a venit în discuția Camerii.

În ședința din 11 Iunie, d. deputat liberal, Emil Lobonțiu comunică d-lui ministru al bisericii și artelor, că preoții din eparhia Ghelei (Ardeal) nu au primit leturile de un an și jumătate și roagă să se dea ordine grabnice de achitare drepturilor ce li se cuvin acestor slujitori ai altmurlui. D-l I. Grădișteanu, arată încă o dată neajunsurile ce sunt din pricina că țara românească, nu are reprezentanți pe lângă guvernul albanez. Tulburările din Albania a dat prilej grecilor să aibă pretenții asupra regiunii Corița, locuită de români, iar țara noastră nu are reprezentanți cari să ne fie în curent cu ce se petrece acolo, punându-se în joc soarta unor cați din trupul nostru.

În ședința din 10 Iunie, în această chestiune a vorbit P. S. S. Episcopul R. Ciorogariu, din Oradea Mare. În ședința de 11 Iunie, se discută tot legea învățământului primar.

LA FEREAȘTRA MĂNDREI MELE

Cor bărbătesc.
(Cântec popular, cunoscut de IOAN M. POTOLEA)
Aranjat și armonizat de: LAURIAN NICORESCU.

1) La fereaștra măndrei mele (bis)
Răsușit-au
— Dragă măndruliță
Floare iubită —
Două stele.

2) Nu știu stela ce lucește (bis)
Sau măndra se
— Dragă măndruliță
Floare iubită —
Logodețe.

3) Las-o să se logodească (bis)
Ca să nu se
— Dragă măndruliță
Floare iubită —
Bolnăvească.

4) Numai podul de l-oi trece (bis)
Și ea mândra
— Dragă măndruliță
Floare iubită —
Aflu zece.

II.
Romanii încep și ei să se întindă prin părțile dunărene, atrași mai ales de misterul care învăluia cetățile elene dela Dunăre. Și nu e de mirare ca un popor ca romanii — dornici de cucerire — să pună mâna pe cetățile grecești.

Elenismul scade și cetățile își schimbă caracterul după noii stăpânitori. Inceputurile vieții romane la gurile Dunării se pun prin timpul răstignirii lui Isus, adică în timpul Domniei lui Tiberiu.

Vasele romane patrulau necontenit pe Dunăre, iar cetățile erau comandate de prefeți. Stăpânirea romanilor nu se poate socoti numai în Moesia, ci și în sudul Basarabiei, unde pătrund negustorii, plugarii și apoi armata pentru paza cetăților. Romanii întodeauna îndepăneau opera cea mai înaltă de civilizație și urmele lor se văd și până azi.

Cetățile erau legate prin șosele. Astfel este aceia din sudul Basarabiei, care trecea pe Cartal (chistă cetate română), pe la Ismail, (Ismail, până la Cetatea-Albă. Dela Ismail pleca în Nordul Basarabiei o șosea care se opea toamă sub zidurile Tintului o altă cetate română, ale cărei urme se văd prin împrejurimile Bolgradului — cam pe la Taboul de azi. Dela Cartal șoseaua ducea spre Tamarova (Reni) și de aici peste Prut la cetatea română, cunoscută azi și numită de locuitorii Gheorghina (pe malul Bratesului).

Romanii erau foarte dese stăneniți de Goți, pe cari i-am întâlnit prin Basarabia de sud, și cari aveau sub Deocletian sunt împărțiați și svânturați în toate părțile. Astfel ei atacă pe Caracala (care a înființat orașul Caracal), pe Severus, Maximian și Decius. Pe la anul 253, Goții sunt pe țărmul Portului Euxin și atacă în dese rânduri Moesia. Valentinian al III, retrage armata din Cetățile Dunărene și le lasă în voia soartei, iar barbarii le cucerește și le distruge (406). Dunărea întodeauna a fost ca o graniță provizorie între barbari și latini și nu prezenta garanții serioase toamă prin faptul că ierlele fiind aspre în sudul Basarabiei, apele ei îngheață. Pentru o garanție mai serioasă, romanii construiesc ael saș, cunoscut sub numele de „Valul lui Traian”. Dar de fapt acest saș nu e opera lui Traian, ci acest val este construit de Hadrianus pe când era încă consul sub Domițian. Acest val, ale cărui urme se mai văd și azi, pleacă dela Vadul lui Isac pe Prut, pe deasupra lacului Ialpuș, pe lângă Cetatea Romană — Tiat, atinge Katlabugul, Kitaul și Sasicul și se opește la Nistru. Acest val a fost însă întărit de Traian (106) pentru apărarea Scyției minore de barbarii din Nordul Danubiului (Danubiu — nume trac înseamnă — purtător de noroc).

Antifala, veche cetate a Mileșilor (Ismail de azi) este întărită de Traian și ia numele de Smornis. Un lagăr roman a fost instalat în cetate, iar „decurionii”, erau însărcinați cu romanizarea barbarilor și negustorilor din cetate. De notat este că Antifala era întărită de hileți, pentru a putea rezista unui atac barbar și pentru a da timp negustorilor din cetate, să se refugieze la nevoie pe corăbii de leu și să steargă.

Venind stăpânirea romană, cetatea ia caracterul pur roman. În cetate au fost aduși coloniști și puși la muncă. Administrarea cetății era lăsată în seama unui „ordo decurionum”, care cărmuia interesele orașului și mai ales se ocupa cu străngerea impozitelor pe capete (cisluirea). Decurionii erau de 3 feluri: patronii — cei mai de seamă — decurionii ordinari și onorifici. Ei purtau semne distinctive pentru a putea fi recunoscuți de toți cetățenii. Purtau așa zisa „tactilavă”. Decurionii răspundeau pentru interesele cetății cu propria lor avere, ceiaze desigur decurionatul ajunge o povară. Cetățile mai erau comandate de prefeți, cari se schimbau din 5 în 5 ani.

Ediliile cetății se ocupau cu inspectarea zidurilor și a pietelor în cari se dădeau vestitele jocuri romane. Multe fiare sălbatice din

sudul Basarabiei, au săturat și potolit, pohoii sezoanelor crude ale romanilor, cari umpleau circurile numai pentru plăcerea de a vedea pe „gladiatori” și selavii, luptându-se cu faiele.

Preoții lor, numiți „augustali”, erau adunați în corporații și condusi de „seviri”.

În această epocă se găsește în sudul Basarabiei următoarele cetăți: Smornis (vechea Antifala a hileților), Epoliu lângă lacul Ialpuș, Eghiz (în fața Isacei) și între satele Cartal și Satul-Nou, Cartal, Achillea (Chilia) și Istros — la gura Dunării (aproape de orașul Valecov).

Nume de cetăți ne-au mai rămas prin sudul Basarabiei și de la Daci, ceiaze e încă o probă că parte din ei au locuit prin sudul Basarabiei. Diferiți scriitori latini, ne-au păstrat numele cărora cetăți. Astfel Geograful Strabon spune că în pustietatea Goților s'au găsit următoarele cetăți de origina dacă: Sermi (Reni de azi) pe care turcii au numit-o Tamarova, Satria, aproape de Cartal, Eposium, de unde derivă limanul Lacului Epoliu și numit de Tătar, Ialpuș.

Alte cetăți romane din sudul Basarabiei, pe cari le pomenește istoricii sunt: Arubium, Tint, Fanata (aproape de Bolgrad).

Cetățile erau fortificate și apărate de romani. Astfel la Chilia era lagărul „Literata Contabzalie”, Smornis (Ismail) Cetatea Cartal, care apăra podul făcut de Traian peste Dunăre, la fortificații erau legate de restul imperiului cu poduri de lemn aruncate peste Dunăre, peste cari ușor se puteau refugia romanii la caz de nevoie și pe unde în genere se făcea comunicația cu imperiul.

În vara anului 1814 s'au găsit în împrejurimile Cartalului câteva pietre neobișnuite, cu inscripții romane, dar cari astăzi zac la Odessa în muzeul de anticități.

Și afară de aceasta s'a găsit restul unei statui de o rară frumusețe. Înălțimea ei de jumătate de metru și reprezentă pe Apolon cu Diana, cari după tradiție se ocupau cu vânătoarea animalelor sălbatice. Apolon ține ceva în mâna dreaptă, dar nu se poate deosebi ține o săliță mică, îndreptată înainte ca pentru aruncare. Pe umeri poartă o haină scurată, fluturată de vânt, iar Diana — cu o cucur pe spate — ține areul în dreapta, iar cu stânga întinde coarda.

Ce păcat că această comoară a fost descoperită în timpul vitegei supremații și aruncată poate printre alte lucruri fără valoare.

Astăzi s'a descoperit tot în ruinele fostei cetăți romane — Cartal — o baie de piatră, pe care notabilii satului o păstrează intactă.

Toate aceste descoperiri, aruncă o lumină clară, asupra celor relatate până aici. Dacă în Ismail nu s'au dat de asemenea urme, faptul se datorește numai nenumăratelor sale nenorociri, cari au avut darul să steargă de pe fața pământului, iar orașul să se refugieze la un km. depărtare de locul unde pareă plutește fatalitatea, care conduce destinele omeniului.

Iată deci că civilizația romană patrunește adânc în sudul Basarabiei. Vedem cetăți, lagăre, statui, cari ne vorbesc despre epoca cea mai înfloritoare a romanilor. Unde mai punem și faptul că aici aproape, la Iglita, era instalată Legiunea V Macedonică, pentru apărarea Imperiului.

Până acolo ajunsese civilizația romană, că partea aceasta a Basarabiei se socotea ca și una din ăterele cele mai de seamă ale civilizației romane.

lord. Ifr. Buc

O nouă biserică românească în Cluj

Se știe, că încă dela preluea imperiului legitim, românii din Cluj au lucrat din răspărie și să poată avea biserici destule și încăpătoare pentru tineretul școlar adunat în mare număr aici pentru învățură. Cele două biserici de până acum, una ortodoxă, alta gr. catolică au fost cu totul neîncăpătoare.

După stăruințe îndelungate din partea autorităților bisericești s'a ajuns, că catedrala românească se zidește deja, iar autorităților bisericești locale cu d-l Dr. Elie Dăianu au câștigat încă din anul trecut dreptul a se servi în biserica rom. cat. a Minorilor din Cluj.

Chiar la încheierea gazetei primim știrea că Sântul Părinte Papa Piu al XI a donat pentru veche românilor gr. catolică, biserica Minorilor cu toată averea mănăstirii. Actul de donațiune s'a transmis I. P. S. Sale Mitropolitului din Blaj de nunțul papal Mons. Dolci cu data de 10 Mai 1924 Nr. 303 61/a. c.

Doină

— Populară —
Doină, doină, sfântă doină,
Tu cuprinzi atâtea jale
Câtă apă se revarsă
În spre Dunăre, la vale.
Viersul tău ne fură lacrimi
Dintr'o zare 'ntr'altă zare,
Căci în el se zbat și cântă
Suferințe seculare.
Taina ta ce s'o pătrundă
Înzadar străinul cătă,
Grainl tău îl înțelegem
Numai noi, în lumea toată!
Al. T. Stamatiaid

FAPTE BUNE

Astăzi când mulți nutrese numai gândul averii materiale, pe lei pe colo tot se mai găsesc oameni de nădejde, oameni cari vor ce prin activitatea lor să dea pildă vie celor ce au apucat atât eși și mai presus de orice să asigure un viitor frumos generațiilor viitoare.

N. I. BERCARU

Un om de bine și de faptă se află în satul nostru Valea Româneștilor, jud. Museel și acesta este tânărul meseriaș Nicolae I. Bercaaru.

Fost bun elev în școala primară a urmat școala inferioară de meserii din Câmpulung; înaintînd în armată pe cât a îngăduit legea, tânărul N. I. Bercaaru reintors în sat, a dat dovadă că s'afurice și învățatura din școală au prins rădăcini.

A dat tot coneușul învățătorului local — Moise I. Marinescu — spre a face ca școala să poată funcționa în bune condițiuni, donând și o parte din mobilierul trebuincios.

A dat tot ajutorul posibil învățătorului și preotului la ridicarea monumentului local, făcându-i o frumoasă împrejmuire, la care a pus și niște băneți pe margine, dând astfel o înflăcărată plăcută monumentului. Cu prilejul înființării băneții populare și a căminului cultural, a fost cel dintâi care a alergat la chemarea învățătorului și preotului — capii acestor instituții — luându-și îndatorirea că va face singur reparația trebuitoare urei odăi.

Fapta și purtarea sa face cinste satului Valea Româneștilor unde s'a născut, precum și seilor care l-au format astfel. Moise I. Marinescu

CRONICA BUCUREȘTEANA

Folosindu-se de prilejul concursurilor sale anuale, care au strâns în capitală elevi și profesori, din toate părțile României Mari, Soc. „Tinerimea Română”, care numără 47 tineri de viață, a sărbătorit, Luni, 25 Mai, cu o deosebită solemnitate, punerea pietrii fundamentale a palatului său, care se construiește pe prelungirea Bulev. Șehitu Măgureanu, în fața liceului Lazăr. A luat part: un public foarte numeros, în mare parte profesorii și elevii, elevale, îmbrăcați în frumoase costume naționale.

La orele 6 sara s'a oficiat un serviciu religios de P. S. S. Justinian Teulescu, Episcopul militar de Alba-Iulia, înconjurat de mai mulți preoți, răspunsurile fiind date de un cor de seminariști.

După semnarea documentului și punerii pietrei fundamentale de către Iususi d. dr. Angelescu, ministrul școlilor, d. N. Dumitrescu, președintele societății, a ținut o înșuleție evăntare, spunând că se va sili să facă din acest palat un templu al culturii românești, un izvor nesecat de curată iubire față de tot ce e românesc.

În răspuns d. dr. C. Angelescu, ministrul școlilor, care a îndemnat pe elevi să ia pildă, marelui sacrificiu a celor 800 mii de osteni morți pentru țară, și să-și facă în totdeauna datoria, în orice împrejurări. A vorbit apoi un d. student în numele studenției.

La urmă a avut loc defilarea elevilor și elevilor ai diferitelor școli din țară, în sunetul muzicii militare a reg. I grănicieri.

După defilare, s'a servit celor de față o mică gustare. Serbarea a făcut o frumoasă impresie asupra elevilor, păcat însă, că comitetul societății nu a luat măsuri să fie mai multă ordine.

Ateneul Român, devenit prin noua organizare, a doua Academie, a început Dumnează 25 Mai seziunea generoasă, primind în acea zi, ca membru al comitetului, pe d. I. Basarabescu, profesor și literat, în locul def. Duiliu Zamfirescu, a cărui operă literară d. Basarabescu a analizat-o în discursul de recepție, l-a răspuns d. M. Dragomirescu, prof. univ., președintele secției literare a Ateneului.

În ședința de Marți 27 Mai a fost primit ca membru, d. Ch. Langier, vorbind în discursul de recepție despre: „Contribuția medicinelii în etnografie”. l-a răspuns d. prof. dr. Al. Obregia.

Mercuri 28 Mai a fost primit ca membru d. I. D. Bobescu. Dsa în discursul de recepție a vorbit despre: „Un strălucit Ateneist” (Al Odobegescu). l-a răspuns d. prof. G. Adamescu.

„Coreul de educație integrată”, întemeiat de regretatul profesor și publicist Cristu S. Negocescu, își urmează cu multă harnicie opera sa de răspândire a culturii în popor, sub conducerea dui Mihail M. Parasehivescu, avocat.

Comitetul „Cercului”, în ședința sa din urmă, a hotărât să tipărească și să răspundească în popor seriora dui St. G. Carpen „Stat către popor”. A mai hotărât facerea unei loterii, din produsul

luptă și muncă se desfășoară și le urăm entuziaștilor tineri tot succesul.

Un alt generos binefăcător, pătruns de însemnătatea culturii într-o țară și dornic de ea orori pe tinerii cari se dedică ei, a pus la dispoziție tinerimii universitare o casă a sa, din str. Știrbei Vodă, pentru căminul studențesc „Mihail Eminescu”, a cărui inaugurare a avut loc zilele trecute.

Fapta acestui nobil donator, care o d-l I. Stănescu, proprietarul hotelului Splendid, vorbește dela sine și nu mai are nevoie de laude, ci de imitatori.

Pentru amănarea acestui cămin au ajutat: Casa Regală cu paturii, lingere și alimete; Banca Națională cu 150 mii lei; dnil I. Stoian, Gr. Alexandrescu și Culină, cu ceate 10.000 lei, dnil C. Brandulian 5000 lei, Mica 1000 lei și St. Marinescu 500 lei, iar d-tele: Brankfort 4500 lei, și Cernescu 4000 lei. Laudă lor.

TRAIAN G. STOENFSCU

TRISKA I.

CLUJ, STRADA ȘAGUNA Nr. 14
Cel mai vechi depozit de piane al României Mari
TELEFON 419 TELEFON

Fondat 1870 Fondat 1870

Reprezintă cele mai renumite fabrici: Förster, Steinweg, etc., etc.

Se poate comanda: Bösendorfer, Ibach, Steinweg, etc., etc.

Se află în depozit: Piane și Pianine

Întreprinde: Renoveri speciale, acordări, transportări, împachetări și predări pe căile ferate.

Se poate primi nenumărate scrisori de recunoștinere. — A acordorul Conservatorului, Operel Române, Institutului „Marianum” precum și Ușerantul tuturor Instituțiilor de Stud.

43

SĂPTĂMÂNA POLITICĂ

In țară

Partidul poporului de sub conducerea d-lui general Averescu a (fuit) adunări în principale orașe din țară. Ultima adunare a fost la București. În cuvântările cari au urmat s'a învinovățit guvernul mai cu seamă în ce privește politica financiară.

Partidul naționalist al poporului format prin contopirea partidului d-lui N. Iorga cu partidul poporului de sub conducerea d-lui Argetoianu se constituie după orașe. Șeful partidului este d-l Iorga. Se fac alegeri de președinți și conducători locali în diferite orașe.

Contopirea partidului național de sub șefia d-lui I. Maniu cu partidul țărănist de sub conducerea d-lui Mihalea este sigură. În 12 l. c. s'a întrunit comitetul restrâns al ambelor partide ca să aprobe fuziunea (contopirea) partidelor, hotărârea de șefii conducători. Peste câteva zile se va întruni un congres ca să aprobe definitiv fuziunea. Șeful partidului va fi d-l I. Maniu. Partidul se va numi: partidul național țărănist.

Partidul conservator de sub șefia d-lui Marghiloman încă se reconstituie. Ultima adunare a avut loc la Timișoara.

Din străinătate

In Germania s'a format un guvern nou sub președinția d-lui Marx. El a declarat că va plăti datoriile impuse de tratatele de pace, și va arăta că Germania nu e vinovată de deslănțuirea războiului. În acest scop va da la lumină și documente noi.

Plata despăgubirilor de războiu ar vrea să o facă însă numai dacă partea țării ocupată de Francezi ar fi pusă sub cărmuirea Germaniei.

In Franța în urma alegerilor noi pentru corpurile legislative au ieșit biruitoari socialisții. Guvernul de până acum de sub președinția d-lui Poincaré (Poanecare) a rămas în minoritate, deci în opoziție.

Șeful statului, președintele republicii, d-l Millerand s'a constăutit cu șefii majorității ca să încredințeze cuiva guvernarea țării. Șeful partidului din majoritate, d-l Herriot însă, n'a primit președinția guvernului. În astfel de împrejurări președintele republicii a fost silit să alcătuiască un alt guvern, care însă nu are majoritate în parlament. A fost încredințat d-l Marsal, cu alcătuirea guvernului. D-sa s'a și prezentat în 12 l. c. împreună cu miniștrii în Camera deputaților. Aici d-l Herriot, șeful partidului majoritar a citit o declarație, în care susține că part. majoritar este hotărât să nu sprijinească pe nici un guvern încredințat de actualul președinte al republicii.

Majoritatea deci nici nu primește alcătuirea guvernului.

nici nu sprijinește pe un alt guvern încredințat de președintele actual al republicii. În urma acestora d-l Millerand și-a tras consecințele și și-a dat demisia.

Se crede că noul președinte al republicii ar fi d-l Painlevé (Penlové). Iar președintele consiliului de miniștri d-l Herriot.

In Albania, această țară afurisită de mulți ardeleni, din cauza năcazurilor îndurate și boalelor căștigite în timpul ocupației din războiul mondial, s'a declarat războiului civil, adică lupte între însuși oamenii țării. Trupele rebelilor (răsculaților) au ocupat mai multe orașe. Italia ar fi trimis trupe să ocupe unele orașe de lângă mare. Jugoslavia a declarat că nu se va amesteca în treburile interne ale Albaniei.

Grecia văzând incurăturile din această țară nu vrea să-i cedeze 15 sate conform hotărârii conferinței de pace.

In Japonia este mare fierbere din cauza unei legi adusă de guvernul Statelor-Unite din America, prin care să interzică imigrarea (întrecerea) Japonezilor în această țară. Guvernul japonez din Tokio a și adresat o scrisoare către guvernul Statelor-Unite, cerând înlăturarea acestei legi. În orașele din Japonia a pus sub boicot mărfurile aduse din America. Boicot înseamnă abținerea de a mai cumpăra vre-o marfă din această țară.

Un eventual războiu nu se poate între aceste două state, mai ales din cauza năcazurilor ce a avut Japonia în ultimul timp, cum a fost cutremurul de pământ, războiul cu Rusia s. a.

Guvernul a demisionat.

In Turcia guvernul a adus o lege prin care se hotărăște, că noua capitală a țării este Ankara (oraș în Asia-Mică). Astfel în Europa va fi cu o capitală mai puțin, decât până acum. — Miniștrii planipotențiali ai statelor străine au și primit înștiințare să se mute în noua capitală.

In Austria se părea că va fi o mare incurătură din cauza, că cancelarul țării, d-l Seipel, căzuse victimă unui atentat. D-sa a fost împușcat de un răufăcător. Se va înșanătoși încurând și va conduce și pe mai departe treburile țării.

In Ungaria frământările politice s'a în lanț. Este atacat guvernul mai ales din cauza că nu s'a lucrat nici un proiect de lege pentru improprierea țărânilor. Este știut că Ungaria este singura țară din Europa, unde nu s'a făcut reforma agrară. În urma unui împrumut extern, finanțate țării parcă se vor îmbunătăți în curând.

MESERIAȘII NOȘTRI

La noi, în Ardeal și Banat, este îndobocesc cunoscut, că până în timpul din urmă am avut prea puțini meseriași sau comercianți români, în raport cu numărul populației românești din aceste teritorii. Cu toate acestea, cu tot numărul redus al acestora, până în prezent nu am putut cunoaște în amănunțime activitatea lor publică și privată, desfășurată în interesul binei obștesc. Acțiunea întreprinsă de „Cultura Poporului” de a se interesa de meseriașii români și de activitatea acestora, dându-i pe cei vrednici ca pildă și altora, nu ne poate decât bucura. Tocmai din această cauză, prezint cetitorilor foaieii acesteia pe unul din tipografuli noștri, care are un trecut frumos și plin de activitate, atât pe terenul artei grafice cât și pe terenul cultural de peste 46 ani și anume pe: **Nicolae Jugănaru**.

Viata, activitatea și faptele acestuia de meseriaș-tipograf este atât de interesantă încât nu se poate trece cu vederea peste ele, fără de a nu aminti câteva date. Originar din Brașov, a muncit cu răvnă la ziarul „Gazeta Transilvaniei” timp de 13 ani, ca conducător tehnic al tipografiei înființată de dr. A. Mureșianu, unde a instruit o pleiadă întreaga de tineri români, învățându-i meseria tipografică. La 1900 înființându-se, la noi, în Lugoj, ziarul „Drapelul”, din lipsa lucrătorilor-tipografi români, a fost chemat de către fruntașii lugojei, inimosul tipograf N. Jugănaru (care era încă de atunci destul de cunoscut) ca să ocupe postul de paginător-corrector la ziarul amintit, ca apoi mai târziu să-i încredințeze postul de redactor-responsabil, pentru care funcție a făcut în două rânduri cunoștință cu temnița din Seghediu. Întai la 1908 pentru un articol al marelui filo-român Börnstierne-Börnson, iar a doua oară pentru un raport venit de la Congresul Socialiștilor Internațional, ținut la Viena, la 1910. Cu toată închisoarea suferită nu a fost cu nimic răsplătit, din contră a funcționat ca redactor-responsabil până la 1920, când din lipsă de fonduri, ziarul „Drapelul” a încetat să mai apară.

Până în acest timp și chiar și mai târziu, îl găsim alos și făcând parte în comitetele diferitelor societăți culturale din Brașov și Lugoj, îndeplinind la acestea diferite funcțiuni onorifice și de încredere. La anul 1889 a fost trimis din partea „Asociației Meseriașilor din Brașov” la Expoziția universală din Paris, de unde a făcut un raport pe larg despre cele văzute la Paris, la expoziție, publicându-l ziarul „Meseriașii Români”. La 1881 îl vedem ca delegat la serbările încoronării din București, defilând în carele festive. Deasemenea și la cele din 1922, tot la București, ca delegat al breslerilor de meseriași din Lugoj. Acum 30 de ani îl vedem la procesul Memorandumului figurând ca martor ocular.

NICOLAE JUGĂNARU

De asemenea, cred că este de ajuns de a cunoaște pe scurt viața acestui meseriaș, care se bucură de cele mai largi simpatii atât printre colegii lui cât și printre cetățenii noștri. Cu toate acestea și cu toată vârsta înaintată (fiind născut la 1864) totuși și azi lucrează ca în tinerețe, în rând cu cei tineri. Cunoșcând toată activitatea acestui om și munca depusă pentru binele obștesc, îmi pun întrebarea: oare Statul nu ar avea datoria ca astorfel de oameni să le dea un ajutor oarecare (nu numai decorații) pentru ca acestia să nu fie siliți să muncească până la moarte pentru ca să-și poată întreține familiile lor? Un astfel de ajutor ar fi o adevărată răsplătire a unei munci depusă pentru binele comun.

La noi, în Ardeal și Banat, este îndobocesc cunoscut, că până în timpul din urmă am avut prea puțini meseriași sau comercianți români, în raport cu numărul populației românești din aceste teritorii. Cu toate acestea, cu tot numărul redus al acestora, până în prezent nu am putut cunoaște în amănunțime activitatea lor publică și privată, desfășurată în interesul binei obștesc. Acțiunea întreprinsă de „Cultura Poporului” de a se interesa de meseriașii români și de activitatea acestora, dându-i pe cei vrednici ca pildă și altora, nu ne poate decât bucura. Tocmai din această cauză, prezint cetitorilor foaieii acesteia pe unul din tipografuli noștri, care are un trecut frumos și plin de activitate, atât pe terenul artei grafice cât și pe terenul cultural de peste 46 ani și anume pe: **Nicolae Jugănaru**.

Viata, activitatea și faptele acestuia de meseriaș-tipograf este atât de interesantă încât nu se poate trece cu vederea peste ele, fără de a nu aminti câteva date. Originar din Brașov, a muncit cu răvnă la ziarul „Gazeta Transilvaniei” timp de 13 ani, ca conducător tehnic al tipografiei înființată de dr. A. Mureșianu, unde a instruit o pleiadă întreaga de tineri români, învățându-i meseria tipografică. La 1900 înființându-se, la noi, în Lugoj, ziarul „Drapelul”, din lipsa lucrătorilor-tipografi români, a fost chemat de către fruntașii lugojei, inimosul tipograf N. Jugănaru (care era încă de atunci destul de cunoscut) ca să ocupe postul de paginător-corrector la ziarul amintit, ca apoi mai târziu să-i încredințeze postul de redactor-responsabil, pentru care funcție a făcut în două rânduri cunoștință cu temnița din Seghediu. Întai la 1908 pentru un articol al marelui filo-român Börnstierne-Börnson, iar a doua oară pentru un raport venit de la Congresul Socialiștilor Internațional, ținut la Viena, la 1910. Cu toată închisoarea suferită nu a fost cu nimic răsplătit, din contră a funcționat ca redactor-responsabil până la 1920, când din lipsă de fonduri, ziarul „Drapelul” a încetat să mai apară.

Până în acest timp și chiar și mai târziu, îl găsim alos și făcând parte în comitetele diferitelor societăți culturale din Brașov și Lugoj, îndeplinind la acestea diferite funcțiuni onorifice și de încredere. La anul 1889 a fost trimis din partea „Asociației Meseriașilor din Brașov” la Expoziția universală din Paris, de unde a făcut un raport pe larg despre cele văzute la Paris, la expoziție, publicându-l ziarul „Meseriașii Români”. La 1881 îl vedem ca delegat la serbările încoronării din București, defilând în carele festive. Deasemenea și la cele din 1922, tot la București, ca delegat al breslerilor de meseriași din Lugoj. Acum 30 de ani îl vedem la procesul Memorandumului figurând ca martor ocular.

De asemenea, cred că este de ajuns de a cunoaște pe scurt viața acestui meseriaș, care se bucură de cele mai largi simpatii atât printre colegii lui cât și printre cetățenii noștri. Cu toate acestea și cu toată vârsta înaintată (fiind născut la 1864) totuși și azi lucrează ca în tinerețe, în rând cu cei tineri. Cunoșcând toată activitatea acestui om și munca depusă pentru binele obștesc, îmi pun întrebarea: oare Statul nu ar avea datoria ca astorfel de oameni să le dea un ajutor oarecare (nu numai decorații) pentru ca acestia să nu fie siliți să muncească până la moarte pentru ca să-și poată întreține familiile lor? Un astfel de ajutor ar fi o adevărată răsplătire a unei munci depusă pentru binele comun.

La noi, în Ardeal și Banat, este îndobocesc cunoscut, că până în timpul din urmă am avut prea puțini meseriași sau comercianți români, în raport cu numărul populației românești din aceste teritorii. Cu toate acestea, cu tot numărul redus al acestora, până în prezent nu am putut cunoaște în amănunțime activitatea lor publică și privată, desfășurată în interesul binei obștesc. Acțiunea întreprinsă de „Cultura Poporului” de a se interesa de meseriașii români și de activitatea acestora, dându-i pe cei vrednici ca pildă și altora, nu ne poate decât bucura. Tocmai din această cauză, prezint cetitorilor foaieii acesteia pe unul din tipografuli noștri, care are un trecut frumos și plin de activitate, atât pe terenul artei grafice cât și pe terenul cultural de peste 46 ani și anume pe: **Nicolae Jugănaru**.

Viata, activitatea și faptele acestuia de meseriaș-tipograf este atât de interesantă încât nu se poate trece cu vederea peste ele, fără de a nu aminti câteva date. Originar din Brașov, a muncit cu răvnă la ziarul „Gazeta Transilvaniei” timp de 13 ani, ca conducător tehnic al tipografiei înființată de dr. A. Mureșianu, unde a instruit o pleiadă întreaga de tineri români, învățându-i meseria tipografică. La 1900 înființându-se, la noi, în Lugoj, ziarul „Drapelul”, din lipsa lucrătorilor-tipografi români, a fost chemat de către fruntașii lugojei, inimosul tipograf N. Jugănaru (care era încă de atunci destul de cunoscut) ca să ocupe postul de paginător-corrector la ziarul amintit, ca apoi mai târziu să-i încredințeze postul de redactor-responsabil, pentru care funcție a făcut în două rânduri cunoștință cu temnița din Seghediu. Întai la 1908 pentru un articol al marelui filo-român Börnstierne-Börnson, iar a doua oară pentru un raport venit de la Congresul Socialiștilor Internațional, ținut la Viena, la 1910. Cu toată închisoarea suferită nu a fost cu nimic răsplătit, din contră a funcționat ca redactor-responsabil până la 1920, când din lipsă de fonduri, ziarul „Drapelul” a încetat să mai apară.

SPOVEDANIA MEA

În ziua de Izvorul Tămăduirii în comuna noastră Coșula din județul Botosani, a avut loc o frumoasă și înălțătoare serbare.

La slujba bisericească a luat parte un sobor de 9 preoți de prin satele vecine, d. părintele V. Soescu din Drașani, a vorbit despre urdul obicei și nevrocirile cari vin de pe urma patimei beției.

Ne-a arătat cum în fruntea misiunii împotriva beției sunt însuși I. P. S. L. Mitropoliiții Țării românești.

Cu evlavie am ascultat vorbele ce s'au rostit, de oarece toate sunt adevărate și pentru binele nostru. Până astăzi nu venea nimeni să ne spuie destul de băutura. Bine se face că se luptă pentru redarea crâșmelor, numai dacă li-ar ajuta Dumnezeu celor cari să strădușesc.

Pentru noi, oprirea băuturii ar fi doctoria cea mai de preț, spre a ne vindea și trupul îmbolnăvit și sufletul.

Leacul cel mai bun este: voește și vei putea. Eu am făcut încercarea cu mine. Și am reușit. Din ziua de Izvorul Tămăduirii, mi-am pus gând la bunul Dumnezeu și m'am închinat și mi-am zis: Doamne, Dumnezeule scapă-mă de patima beției. Și ca prin minune în cea clipă s'a luat o ceață de pe ochii mei, părăndu-mi a fi ca nou născut și pe o lume cu totul schimbată. Din cea clipă mi-a pierit pofta să mai beau și nici nu mai pot bea nici un soi și chiar gusta băuturi sub orice formă, cu toate că eu sunt crâșmar, băuturile îmi par cele mai veninoase otrăvuri.

Când vin mesterii să le vând băuturi și îmi plăcesc mi se pare că le-am vândut moarte și nenorocire. Din această stăntă zi nu încetez de ale spune tuturor gospodariilor toate năcazurile ce mi s'au întâmplat din cauza beției și în ce desperare ajunsesem. Eram vesnic bolnav, fără gust de mâncare, fără somn liniștit de oarece noaptea când mă culcam feldele de vedenii urâte mi se arătau prin via Diminețea când mă sculam îmi tremura tot trupul, începeam a tuși și vărsături, și parcă vedeam cum vine moartea și mă înhață.

Mă mustra cugetul amar când mă gândeam la cei doi copii pe cari îi am la liceu și la ceilalți trei de acasă, că nu am să ajung bucuria să-i văd oameni învațați și folositori țării și nici voi mai putea duce greul cheltuelelor cu școala.

Nu mai câteva zile de când nu beau nici un soi de băutură și nici tuțu (care nu lam fumat niciodată) am văzut minunea. Nu mai sunt bolnav, nu tușese, nu visez urât noaptea, nu mai am vărsături; ori-ce desperare a fugit din mîntea mea; sunt mai vesel decât atunci când beam; copii, nevasta, îmi sunt mai dragi. Mă

Am publicat această spovedanie a cărciumarului C. A. Gavrilăoi, ca să se vadă ce învrăvire în spre băutura are propaganda împotriva beției dusă de către I. P. S. Mitropoliiții Miron Cristea și Pimen, ajulați de cler și de oameni de bine.

Pilda acestui cărciumar să o ia mulți gospodari. — Red.

Întreb eu singur: oare eu sunt acela ce nu mă săturam de vin? Oare eu sunt acela ce vesnic eram bolnav? Oare eu sunt acela cui li lipsa toate? Oare eu sunt acela ce-mi păria nevestele altora mai gospodine, ca a mea, și mai frumoasă? Oare eu sunt acela ce copiii altora îmi păriau mai liniștiți ca ai mei? Când mă întore și mă uit în urmă de unde am plecat spre bine, adăncă prăpastie mi văd! Și mă gândesc cum bunul Dumnezeu mi-a ajutat să scap din o așa prăpastie, numai cu'n pie de credință. Oare noi fraților dacă ne-am aduce aminte de trecutul copilăriei noastre, și'n prezent ce suntem, pe viitor ce vom ajunge și care ne este dusmanul de moarte al nostru, sigur că cu moarte l'am pedepsit.

Fraților, dusmanul care noi trebuie să-l pedepsim cu moarte, este spiritul cu toate drăcevenile lui, căci spiritul cu toate ale lui, sunt acei ce ne pândesc viața din clipă în clipă, și să ține la toate răspândile de ne chiamă, și noi ne ducem singuri la el ca să ne omoreze mai degrabă. Probe sunt destule, despre urmările beției, că din atâtea omoruri, tâlhării, ruină de gospodari, despărțiri, schilodiri, copii nenorociți, și altele, toate fără multă gândire sunt urmele beției, de oarece o minte sănătoasă și liniștită face începutul vieții nu poate face asemenea nelegiuiri.

Eu sunt crâșmar din copilărie căci crâșma este meseria ce am moștenit-o dela părinți, și părinții mei nu s'au ales cu mare bogăție de pe urma cărciumei, eu toate că erau alte timpuri, ci, eu darul cel urât, de a bea, eu îmi făceam scopoteală că beția o am ca moștenire și că nu am să o pot părăsi, și o deprinsesem bine, mi-se păria că mai bine ca tata, și nu în mult timp. Căci abia 32 ani am. Și cum v'am spus mai sus, în clipa ce am pus credința în Dumnezeu, mi-am prizând rădăcina și chibzutele cuvinte ale preotului Vasile Soescu, și ale părintelui nostru din sat, Cost Călinescu care vesnic și neobosit sfătuște poporenii numai la fapte mărețe și bune, nu mai gust nici un soi de băuturi, din acele ce-mi fac rău, și m'am făcut sănătos. Cereții ca mine și mă veți crede, acei ce sunteți pătimiși ca mine, ce am fost. Eu mă număr eu ajutorul lui Dumnezeu printre cei vindecați.

Dă Doamne vindecare de urâtă boală a beției ca mie, la toți.

COSTACHE A. GAVRILĂOI
Comerciant de băuturi spitoase

Am publicat această spovedanie a cărciumarului C. A. Gavrilăoi, ca să se vadă ce învrăvire în spre băutura are propaganda împotriva beției dusă de către I. P. S. Mitropoliiții Miron Cristea și Pimen, ajulați de cler și de oameni de bine.

Pilda acestui cărciumar să o ia mulți gospodari. — Red.

ȘEGARCEA DIN VALE (JUD. TELEORMAN)

E așezat pe șoseaua Turnu-Măgurele-Slatina între comuna Lița și Olteneaza. Casele locuitorilor sunt mici dar frumoase, cele mai multe construite din cărămidă și acoperite cu tablă de fier, împrejurite cu eu uluci sau gard de mieuț Școala are 3 locuri, unul donat de primăria comunei altul dădit din inițiativa d-lor prefect, revizor, învățătorii Mustăcioșu, R. Popescu și I. Bănescu. Sf. Sa Preot I. R. Popescu, primar M. M. Mustăcioșu și notar I. Dăsculea. Școala e populată. Are 4 posturi pentru băieți și două de fete.

În fața școlii e Percepția comunală circ. 3. Cooperativa sătească pune la dispoziția locuitorilor cu prețuri foarte eține unelte de muncă. Banca populară „Sf. Ion Botezător” e renumită în județ, de modul cum funcționează.

În mijlocul satului se înalță mândră, biserica satului. Neobositul preot I. Anca, parohul bisericii, e un adevărat păstor sufletesc. Locuitorii sunt harnici și păstrători ai portului strămoșesc.

ANDREI M. STĂCĂȘU

O BANCA A MICILOR MESERIAȘI

Micii industriași și meseriași români, din Cluj, ne aflând prea mare dragoste la toate guvernele cari s'au urmat la cărma țării, s'au hotărât să se ajute ei înșiși, întemeind în acest scop, în primăvara anului acestuia „Banca Populară” pentru încurajarea micilor industriași și meseriași, cu sediul în Str. Principalele Unite No 36. Scopul băncii, printre altele, e și de a acorda credit pentru lucrări, a furniza unelte și mașini industriale: a executa lucrări și furnituri dela Stat, județ și comuna.

Președintele Consiliului de Administrație e d. Gh. Marinescu, electrician, secretar e d. V. Angelescu, iar ca membri dñii: Al. I. Ardeleanu, Sterică Gheorghiovici, D. Stoeneșcu, Al. Iordănescu, Anton Eberhardt, P. Niculescu și Anghel Mihăilescu.

Slujitorii țării

C. Stodnițchi, preot și T. Vidrașcu, învățător, simțim o datorie a aduce acestui einstit jandarm Serg. N. Bondoc, multumiri-le noastre pentru buna rânduială, dreptate, păstrarea, comorilor naționale și dragostea ce o sâ-mână întore frații precum și măsurile severe luate împotriva răufăcătorilor, cari cu totul au dispărut din hotarele comunei noastre.

N. Bondoc, s'a născut în anul 1900 în com. Comani, jud. Olt și în prezent e șeful postului din com. Vânători, jud. Chișinău (Basarabia).

Este de dorit a avea asemenea funcționari cari vesnic fund la datorie, ei și-a asigurat partea de recunoștința noastră și al sătenilor.

Fapte bune de ale jandarmilor

Jandarmul plutonier Tomescu Ion, șeful postului Coșu din comuna Jandarmi Argeș, în seara de 14 Noembrie 1923, a fost atacat de niște necunoscuți, bătut până la sânge, desbrăcat și jefnit de suma de 2700 lei, apoi aruncat într-o răpă, crezând răufăcătorii că e mort.

Pentru descoperirea acestui caz au fost însăreinați plut. major I. Constantin și plut. Bălușoiu G. amândoi dela reședința companiei Argești.

Prin munca depusă, priecopere și iscusință, au venit să descopere pe vinovații G. H. Tudorache și D. Preda, găsându-se la casele lor efectele jandarmului și banii.

Pentru această faptă plut. major Ion Constantin și plut. Bălușoiu G., amândoi au fost citați prin ordin de zi pe Corpul de jandarmi, ca pildă pentru ceilalți camarazi.

PIAȚA CEREALELOR

În porturile noastre din țară, unde se înmagazinează (adună în magazine) pentru a fi duse cu vapoarele în alte țări, s'au plătit cerealele după cum urmează:

Porumbul (cucuruzul)	440 Lei	100 kg.
Grâu	620	100
Orz	455	100
Ovăs	390	100

SCHIMBUL BANILOR

Cu Lei am putea cumpăra bani străini după șocoteala următoare:

Lei b.	
1 Franc francez	12—
1 Dolar	233—
1 Cor. cehoslovacă	6'60
1 Dinar (Jugoslav)	270
1 Leva (Bulgaria)	1'55
100 Cor. Austriace	—33
100 Cor. Ungare	—23
Un milion Mărci polone	—22

Football între România și Austria la Viena

— DELA REDACTORUL NOSTRU —

În 20 Mai am avut fericirea să vedem jocul de football între aleasa **România și Austria** pe terenul din Simmering. Din partea României Ing. Suciu, conducătorul echipei, s'a prezentat cu următorii jucători: Ströck I, II, Barta, dr. Hirsch, Tritsch, Kijini, Iacobi, Holz, Wetzer, Ronay, Frech, Guga, Niculescu, Bonciscăiță, Ritter, Kozovici și Roman. Dintre acest jucători de primul rang, au jucat următoarea echipă (în ordinea ce urmează) Strök, Barta, dr. Hirsch, Tritsch, Kijini, și Iacobi (la aparat) Holz, Strök, Wetzer, Ronay și Guga (înaintași). — Arbitrul a fost din Berlin.

La ora 6, d. ministru Ch. Mițineau, salută aleasa României, precum și Austriei; din partea federației sportive, România primește un steag spre amintire, cu următoarea inscripție: „Unsere Rumänischen Freunden Gewidmet; Österreich.” Îndată după aceasta se începe jocul, înaintea unui public de 8 până la 9 mii de persoane. Românii se simt puțin străini pe teren, din care cauză chiar în primele momente primesc primul goal. Mai târziu vedem înaintași punându-se pe lucru. Strök are câteva lovituri frumoase și un frumos joc de ansamblu, cu amicul Roman, care e grav rănit și înlocuit cu Frech.

Publicul, dealtfel foarte obiectiv, începe să se entuziasmeze, căci ansamblul de până acum se continuă între jucătorii Guga, Wetzer și Holz. Portarul apără câteva puternice „șuturi” (lovituri de mingo) dintre cari unele dela mastru vienez Brandstätter. În prelungite a-plauze se sfârșește repriza întâia. — În prauz frații Strök și Barta, se produc prin cunoscutul lor truc, adică prin „jocul de cap”, (ținând mingea mai bine de cinci minute de-asupra capului). Publicul izbucnește în puternice ovățiuni. Se dă semni la începerea reprizei de-a doua;

Echipa Austriacă pare a fi mai rezervată — cauza am văzut-o mai târziu — dar în schimb românii noștri joacă minunat, într'un tempo destul de mare. Pe lângă toate acestea, internul de dreptă din aleasa vieneză, mărește încă cu un „șut” numărul golurilor. Acum se schimbă jocul alesi României, într'un temp și mai puternic, și ntr'un entuziasm de nedescris, îi succede jucătorului **Kijini** să dea primul goal în poarta Austriei. — După acest urias temp, o foarte explicabil, că se vede o oarecare slăbire în jocul echipei române, iar pasivii înaintași ai echipei vieneze, devin activi, pornesc într-o suflare și dau încă două goaluri României.

Restul jocului mai puțin interesant, dar până la sfârșit frumos; românii până la terminarea jocului rămân demn parteneri a neîntruțărilor jucători din Viena, toți profesioniști.

Rezultatul final e deci 1:4 în favoarea echipei alose Austriei. Cu impresii frumoase s'a dus publicul dela acest match, iar românii cari au luat parte la acest joc de football, spre cinstea României, am fost mândri, că au putut vedea aleasa României la Viena, jucându-se cu cei mai buni jucători din Austria, jucători cari mai bine de 50 de ani cântăv acest sport, pe când noi abia dela unire, de când avem timp să ne gândim și la football, care devine tot mai bine cunoscut, iubit și perfecționat de talentele tinere ale țării noastre.

În ziua de 21 Mai a avut loc o doua întrecere dintre țări, de data aceasta Austria a jucat contra Bulgariei însă cu a treia gaură. Bătaia a fost totuși mare, adică 0:6, fiind echipa Bulgară, cu mult inferioară echipei Române. Tot în ziua aceasta, am petrecut la gară pe harnicii jucători români, cari au plecat la Paris, unde vor lua parte la marea Olimpiadă din primăvara anului acesta.

F. LARET B'RB

SCRISORI DIN ORAȘE

DIN HUȘI

Duminecă 18 Mai membrii atenului popular „D. Cantemir” din Huși, au dat o serbare în sala de gimnastică a liceului „Cuza Vodă” din localitate. Ea s'a început la ora 4 după amiază și printre altele a fost și conferința d-lui Teaciu, vorbind despre „Infernul (iadul) în țara românească.”

Vineri 23 Mai (10 Mai st. v.) s'a sărbătorit cu mare însufletire amintirea celor 3 mari evenimente întâmplare în țara noastră sub dom

STĂRPIȚI BURUENILE

Acum se împlinește legea agrară, care trebuia să dea plugarilor aceste țări, pământul la care le dă dreptul muncii lor din vremurile de-a purtate...

De patru ani de zile, inginerii și agronomii, măsoară și împart moștile mari, în loturi, pe care le dă în stăpânire celor săteni de pământ...

În nici o țară de pe pământ — afară de ținuturile locuite de popoare prea înapoiate sau aproape sălbatice — nu crește mai multe buruieni printre plantele cultivate decât la noi.

În mod cu totul întâmplător dacă seceta este prea mare sau sămănătura a fost prea deasă, se întâmplă ca buruienile să mai fie ținute în frâu...

În porumb, după ce-l ținem în frâu prin cele două prașile până când se ridică porumbul, mai târziu ne pare bine când urcul, costreul sau mohorul crește mai mari decât porumbul fiindcă îl secerăm ca să avem o hrană proastă pentru vite...

În grâu și în păioase în general ne pare bine când pirul, mohorul și alte ierburi se ridică fiindcă spunem că pământul este mai bine muncit de vite în timpul iernii.

După seceratul păioaselor, nici nu ne gândim să arăm numai decât, buruienile încep să se desvolte în voie, în curând înverzesc miriștea care apoi până spre iarnă este călcată supt copitele vitelor cari caută hrană.

Pagubele precizuite de buruieni sunt mari și de mai multe feluri.

1) Ocupă loc pe care putea să crească o floare 2—3 plante cultivate.

2) Umbresc plantele cultivate și le împiedecă în dezvoltarea lor.

3) Suge apă și substanțe hrănitoare, sărăcind astfel pământul.

4) Sau mare parte din căldura trimisă de soare și care trebuie să fie folosită de plantele cultivate.

Toate buruienile cari ne murdăresc câmpurile sunt înzestrate dola natură cu puteri uimitoare de a se înmulți și răspândi.

Unele se înmulțesc și răspândesc prin sămânța și fac mai multe zeci de mii de semințe deodată.

Semințele lor sunt purtate dintr-un loc în altul de vânt și de toate animalele. Astfel se răspândește pălămidă, păpădia, turta, ciulinii și altele.

Altele se înmulțesc foarte iute prin rădăcinile lor răspândite în toate straturile pământului până la adâncimi mari.

1. Dimitrie Cantemir, d-nul profesor C. D. Ionescu.

2. Puterea voinței și canalizarea ei, Al. Bărcăcilă, directorul liceului.

3. Unirea țărilor române, I. St. Paulian.

4. Poezia noastră nouă, M. Geșuș.

5. Condițiile juridică a femeii avocat, Virgil Netta.

6. Industria textilă: Inul și cânepa inginer Negoțiu Dănilă.

7. Nicolae Bălcescu și opera sa, avocat P. Izvoranu.

8. Femeia în teatrul lui Molière d-na profesora Silvia D.

9. Vulcanii și cutremurile de pământ, inginer I. Vasiliu.

10. Industria textilă: mătasa și lâna, inginer Negoțiu Dănilă.

11. M. Sadoveanu, C. I. Năvălie.

12. Sănătatea școlarilor doctor Angel Daniel.

13. Biruința mulțumirii de viață, preot I. Imbroane.

14. Basarabia noastră, Mihail Gușită.

15. Originea Românilor, avocat Magnus Băileanu.

16. Statul și cultura națională, d. profesor universitar Mihai Dragomirescu.

17. Progresele chirurgiei, moderne Dr. Victor Gomoiu.

Partea muzicală și literară a programelor au dat-o școalele secundare de băieți și de fete din localitate și alte persoane în afară de școală.

Se aduc pe această cale mulțumiri tuturor colaboratorilor, în primul rând d-ilor conferențiarilor cari s-au ostenit și au făcut jertfa sa vină din depărtări pentru a sprijini activitatea culturală din orașul nostru.

Domnul inginer Negoțiu Dănilă, directorul Institutului de chimie tehnologică București, Pr. I. Imbroane Timișoara, inginer Vasiliu Timișoara, Mihail Dragomirescu profesor universitar București și profesor doctor Victor Gomoiu. Mai sunt anunțați cu conținerie în vara aceasta d-nii G. Ionescu Sisești, dr. Ioan Jianu. Publicul severinean a dovedit prin numărul mare al asistenței că șezătorile casei Lumini răspund unor nevoi sufletiste reale.

Liceul „Traian” și sărbătorit patronul în ziua simbolică a adunării românilor pe câmpia libertății din Blaj, la 1848. La această sărbătoare au luat parte toate autoritățile și corpul profesoral de la școalele secundare. S-a oficiat un serviciu religios de preotul Muntean, ajutor de primul cântăreț F. Flueraș, răspunsurile au fost date de corul liceului condus de d-l I. St. Paulian, D. C. D. Ionescu a ținut o cuvântare ocazională, arătând însemnătatea zilei, după ceia au mai urmat coruri

ISTORIA ROMÂNILOR

ȘTEFAN CEL MARE

XII. 9. Ștefan Vodă și Tolpa. Se zice, că pe vremea lui Ștefan Vodă se afla pe lângă curtea domnească un Țigan cu numele Tolpa, om glumeț, deștept, dar și foarte prefăcut.

Într-o zi veni rău-niște Român dintr-un sat să se plângă la Domnul pentru niște nedreptăți. Când să intre în curte, da de Țiganul Tolpa.

— Ce vrei oameni buni? — îi întrebă Tolpa.

— Avem de grăit ceva cu Măria Sa Vodă. Acasă-i? răspunseră Români, crezând că cu cine știe ce domn mare vorbea.

— Acasă răspunse Tolpa. Dar spune-mi mie taina voastră. Eu vă pot ajuta, că sunt mare sfetnic al Măriei Sale!

Românii, crezuseră pe Țigan și-i spusera, cum li s'au pus pe cap biruri mari, de cari nu mai plătește nimeni în Țara Moldovii, iar dacă nu plătesc sunt bătuți și schingiuiți.

— Oameni buni! — zise Tolpa, — plecați liniștiți acasă, că voi vorbi eu cu Măria Sa. Să știți că nimeni nu se va mai atinge de voi!

Românii îl ascultară bucuroși și plecară spre casă.

Tolpa se folosii de prilej, când Ștefan Vodă era singur și intra în casă plângând și ținându-se cu mâinile de cap.

— Ce ai Tolpo? — îi întrebă Vodă.

— Mi-a tras popa o palmă, Măria Ta.

— Pentru ce?

— Pentrucă n'am știut Tatăl Nostru. Așa, păgându-l, — zise Vodă mândros, — tu nu știi Tatăl nostru. Pici dela curtea mea!

— Ba îl știu Măria Ta, da-l greșesc într-un loc.

— Spune-mi-l dar!

— Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfîntescă-se numele tău, vie împărăția ta...

— Ce spui?

Judele îi povestii toată întâmplarea. Ștefan Vodă, mânios foc, porunci curtenilor să-l prindă pe Tolpa și să-l spânzure.

Dar Tolpa, căruia veniera judeului îi mirosea a rău, ascultase toată vorba la ușa. Văzând primejdia, o tuși în grădina cea mare a Curții domnești și se ascunde într-un copac mare și stufoș. Curtenii îl căutară înzadar.

Spre seară, Ștefan Vodă se plimbă prin grădină. Tolpa văzându-l că se apropie de copac, se leapă pe subțori de o creangă și se lasă în jos, ca și cum ar fi spânzurat.

Când dete Ștefan cu ochii de el, zise cu milă:

— S'a spărit rău bietul Tolpa. Dacă ar fi viu, i-aș ierta...

— Fie 'n voia ta! — strigă Tolpa sărind jos și căzând în genunchii îmbrățișă picioarele Măriei Sale.

— Fie 'n voia ta! — zise Ștefan zâmbind. De frica spânzurătoarei ai învățat Tatăl nostru. Atunci m'ai prins cu iscălitura, acum cu vorba. Dar alțădată să știți că nu mai scapi!

10. Cântecul lui Ștefan cel Mare. La vre-o șaptezeci de ani după moartea lui Ștefan cel Mare, un călător polon care știa românește, a învățat un cântec, pe care îl cântău Moldovenii despre Ștefan cel Mare.

Cântecul acesta l-a tradus în limba polonă și l-a și tipărit. Fiind uitat de noi, poetul nostru Vasile Alecsandri l-a publicat, în anul 1863, într-o carte de citire. Îl dăm și noi, drept încheiere a celor ce am povestit de marele nostru Voievod, Ștefan cel Bun și Sfânt.

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare, Seamăn pe lume nu are, Seamăn pe lume nu are! Decât numai mândrul soare!

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare, La Șucoava culbu-și are, La Șucoava culbu-și are! Și din el adorea sare!

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare, Pune pieptul la hotare, Pune pieptul la hotare Ca un zid de apărare!

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare, Bate oardolo tatar, Bate oardolo tatar Și Turcii po smei călare.

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare, Are-o țară mică țară, Are-o țară mică țară, De stă lumea la mirare.

Celorce li citim în zilele de acum minunate fapte, sufletele li se înalță cu putere, căci s'a împlinit și chemarea poetului Eminescu:

Ștefane, Măria Ta, Tu la Putna nu mai stă!

Da, marele suflet al lui Ștefan a relinviat în Domnul urmaș al lui, care a știut să bată dușmanii dimprejurul Țării noastre și să ne dea vechea patrie Dacia, în care Moldova e pământul cel mai sfințit de sângele vârsat pentru neam.

VICTOR LAZĂR

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

*) Poloni.

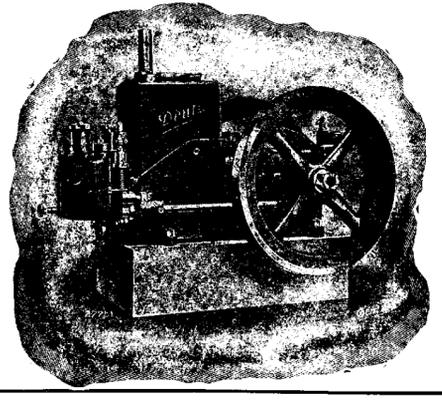
*) Poloni.

*) Poloni.

O RECLAMA folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare

MOTOARELE de Deutz, Langen & Wolf

sunt neîntrecute! — Nici o altă fabrica-
țiune nu poate fi comparată cu ele!

Consumația de combustibil minimală!

Construcția unică în felul ei!

Diplome de acreditare nenumărate, din toate părțile lumii!

Prețuri avantajoase!

Motoare de benzină, gaz natural, gaz metan, benzol, ulei crud și petrol
de 4—20 HP, avem oricând în depozit, atât stabile cât și locomobile, montate pe roate. Motoare mai mari, până la 300 HP furnizăm în cel mai scurt termen din fabrică.

Suntem însăreinați din partea fabricii, să aducem la cunoștința publicului, că prețurile au fost reduse în mod simțitor în urma stabilizării valutei germane și a sporirii timpului de lucru.

Oferte, prospecte, etc. se trimit imediat și gratuit de către debitul principal și depozitul de motoare

Departamentul Mașinelor
al reu. agr. s. a.
SIBIU, Strada Sărei No. 22 13—7
Cont curent la: Institutul de Credit Funciar din Sibiu.

Cu deplină garanție ca înainte de războiu — cele mai bune

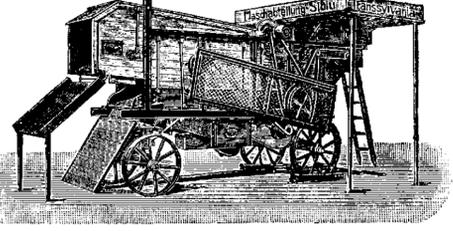
CURELE DE TRANSMISIUNE

de următoarele specialități: Curele de pene pentru dinamuri, Comprese și tot felul de pene pentru întrebunătățire tehnică — livrează

FRĂȚII RENNER & COMP.

SOCIETATE ANONIMĂ
C L U J.

MAȘINI DE TREERAT

cu motoare de benzină și de acționat cu mâna sau cu vârtejul, furnizăm ieftin și în bună calitate

Departamentul Mașinelor
al r. a. s. a.
SIBIU, Strada Sărei No. 22.

ASTRA

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A.
A B A D

Adresa telegrafică: VAGONASTRA ARAD

41—8

SECȚIA MOTOARE:

Autobuse
pentru circulație în orașe, stabilimente de băi, și pentru circulație inter-urbană.

Camioane
cu transmisiune prin cardan, sau lanturi. Încărcătură 3 tone.

Automobile-cisterne
pentru transportul de ulei, benzină, și petrol. Capacitatea 3550 litri.

Motoare de benzină
de 6, 14, 45, 60 și 90 HP.

Strunguri de precizie
pentru tăierea de ghevinduri Withworth, sau metriche. Distanță între vârfuri 1000—1200 și 1600 mm.

Piese cu excentric
cu cursă de 30 mm. presiune de 8 tone.

Piese de automobile
pentru automobile de lux și camioane de orice marcă

Piese pentru motoare de benzină
de orice marcă.

Produsele noastre se pot procura cu prețuri originale de fabrică dela magazii de consignatie mai jos notate:

ARAD: Intreprindere de Mașini și Automobile, Str. Alexandri 6.
BRAȘOV: „Sylvania” Intreprindere Tehnică S. A., Piața Boiler 7.
CERNĂUȚI: „Mecano” S. A., Piața Unirii 9.
CLUJ: Blaga Emil, Piața Ștefan, col. Mars 3.
LUGOJ: Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugoj.
ORADEA-MARE: „Economia” S. A. Comerț și Indust., P. M. Viteazul
SĂTMAR: Frații Prinț, Turnătorie de Pier și Fabrică de Mașini.
TÂRGU-MUREȘ: Biró E., Ing. mech. cu dipl. Intreprinderea tehnică, Str. Ștefan Voda 1/a.
TIMIȘOARA: Schwäbischer Landwirtschaftsverein, Gorove-gasse 5.

Mare depozit permanent de generatori electricei, dynamo, motoare și transformatori, precum și de contoare de curent alternative și de material pentru instalațiuni. — Depozit în comision în toate orașele mai mari. Preliminare (devize) la cerere se trimit gratuit de către soc.

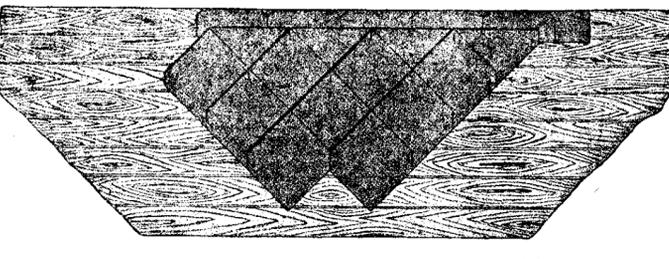
G A N Z

Soc. An. de Electricitate & Co.
CLUJ, STR. REGINA MARIA 16

Adresa telegrafică ALTERN. — Telefon 9-91.

Reprezentanța firmei GANZ & COMP. DANUBIUS, S. A. pentru motoare cu benzină, motoare de gaz cu pompe, pompe centrifugale, pentru aranjamente de fabrici de cărămidă și pentru vagoane de căi ferate precum și pentru accesoriile acestora, etc. etc.

Invelire de case cu ETERNIT!

AVANTAJELE INVELIREI CU ETERNIT:

1. Forma exterioră foarte plăcută.
2. Eternita e ușoară și deci nu reclamă decât o coamă ușoară.
3. Nu e fragilă, ci din contra foarte elastică.
4. E absolut incombustibilă.
5. E nealterabilă prin îngheț și resistă tuturor intemperțiilor atmosferei.
6. E absolut impermeabilă.
7. E o bună materie izolantă.
8. E de mare flexibilitate, rezistență și soliditate.
9. E imediat și în orice cantități, furnisabilă prompt din depozit.
10. E mult mai ieftină decât tabla sau alte materiale de învelit.

10 ani garanție în scris pentru calitatea materialului!

Mostre, oferte și prospecte cu prețuri, imediat și gratuit!

Departamentul Mașinelor al r. a. s. a.
Sibiu, Strada Sărei No. 22. 12—3

40—7

Stropitoare pentru vii Syst. **Vermorel**
fabricat orig. Chaudoir
Prețul:
la depozitul Cluj . . . Lei 980
franco la ori care
stațiune postală . . . Lei 1040

Din cauza scumpirii dolarului am fost silit a ridica moderat prețul stropitoarelor.

DEPOZIT GENERAL:

HANN și COMP. S. A. DE COMERȚ PENTRU MAȘINI ȘI ART. TEHNIC
CLUJ, STR. REGINA MARIA No. 11

Este știut de toți că

LIQUERURILE SZILÁGYI

sunt cele mai bune!

Fabricile Eleonora Szilágyi
Societate pe acții.
Furnizoare ale Curții Regale Române.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 102
TELEFON 239

RADOS & Co.
mare magazin de vopsele
Cluj, Cal. Regele Ferd. 21

TELEFON 692.

Cel mai bine asortat și mai ieftin ca oriunde.

Industria de Lut S. A.

din Ghiriș-Arieș (Turda)

60—7—10

Oferă țigle recunoscute de calitatea cea mai bună, arse cu gaz metan, dungite, prevăzute cu cărlige, olane, precum și cărămizi de mărime normală și germană.

Se găsește în depozit permanent
TUBURI DE CANAL.

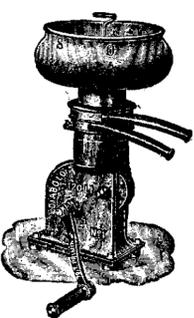
Mașini de scărmanat lână și lupi scărmanători

furnizăm prompt din depozit

Departamentul mașinelor

SIBIU
Str. Sărei No. 22. 15—6

SEPARATORI DE LAPTE

fabricațiune de prima calitate, pentru 40—600 litri producțiune orală, de acționat cu mâna sau cu forță motorică mecanică.

Putinee de unt orice executare
Malaxoare de unt
Lactoden-densimetre și termometre
Căni pentru transportul laptelui

furnizăm prompt din depozit. Oferte și prospecte gratuit!

Departamentul Mașinelor
al reu. agr. s. a.

Centrala: **SIBIU, Strada Sărei No. 22**
Sucursale: **TÂRGU-MUREȘ, Piața Mihaiu Viteazul**
SIGHIȘOARA, Strada Baier No. 47.
MEDIAȘ, Piața Cazarmei No. 15.

14—7

ESTE RECUNOSCUT DE TOȚI CĂ,

LIQUERUL BOGSZA

ESTE CEL MAI BUN, MAI VERITABIL ȘI NEÎNTRECUT!

Specialitățile fabricii de bere CZELL din Cluj

'Hercules'
Bere nutritoare, specialitatea brună din malt dublu — și

'Monostor'
Bere deschisă — mult apreciate.

14—25

din cauza calităților lor neîntrecute s'au dovedit ca marca cea mai superioară. Se capătă pretutindeni.